

DRAUGAS

PERIODICALS
June 15,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIO - JUNE 15, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/14/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 116
Kaina 50 c.

Liberalai neketina trauktis į opoziciją

Vilnius, birželio 14 d. (BNS) — Trečiadienio vakarą posėdžiavusi Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) valdyba nepriėmė sprendimo trauktis į opoziciją, o jos nariai teigė desiantys visas pastangas, kad valdančioji koalicija būtų darbinga.

„Yra pakankamai vieninga nuomonė, kad mums reikia dirbti ir išnaudoti visas esančias galimybes“, po valdybos posėdžio sakė jos narys, Seimo pirmininko pavaduotojas Gintaras Steponavičius. „Tol, kol tai bus įmanoma“, pridūrė jis. G. Steponavičius teigė, jog LLS valdyba nesvarstė partijos pirmininko Artūro Zuoko idėjos sujungti Seime liberalų ir socialliberalų frakcijas. „Ši iniciatyva nebuvo svarstyta, turint omeny, kad po partijos pirmininko pavaduotojo iniciatyvos viešai buvo išsakyta neigiamą nuomonę iš Seimo pirmininko pusės“, sakė G. Steponavičius.

Tokį pasiūlymą trečiadienį ryte A. Zuokas telefonu pateikė naujosios sąjungos vadovui Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui.

Socialliberalų frakcija nusprendė svarstyti galimybę sujungti frakcijas tik tuo atveju, jeigu pasiūlymas bus pateiktas oficialiai ir raštu.

A. Paulauskas, komentodamas A. Zuoko pasiūlymą, abejojo jo rimtumu. Abejonių NS vadui sukėlė tai, kad patys liberalai prieš daugiau kaip mėnesį svarstė, bet nepritarė tokiai idėjai.

G. Steponavičius neigė, jog valdyba svarstė klausimą dėl

pasitraukimo į opoziciją, ar kad kuris nors iš valdybos narių būtų tai siūlęs. Tačiau jis pažymėjo, jog liberalai „nori aiškumo“ iš koalicijos bendrininkų.

Pirmadienį valdančiosios koalicijos koordinacinės tarybos posėdyje buvo sudarytos šešios darbo grupės, kuriose turėtų būti pabandyta suderinti valdančiosios koalicijos bendrininkų nuostatas pagrindiniais klausimais: mokesčių sistemos, pensijų sistemos, žemės ūkio reformos, naftos perdavimo bendrovės „Mažeikių nafta“ problemų, „Lietuvos dujų“ privatizavimo bei „Lietuvos energijos“ restruktūrizavimo ir privatizavimo.

„Aš tikiu, kad galime susitarti, jeigu norime. Svarbiausia yra norėti susitarti“, trečiadienį vakare LTV laidoje „Aktualūs interviu“ teigė premjeras ir LLS pirmininkas Rolandas Paksas. Jis pažymėjo, jog už esamą padėtį atsakomybę turi prisiimti visi valdančiosios koalicijos bendrininkai pajaukdamas, jog gal vardan reformų jam reikėtų pasikeisti su Seimo pirmininku vietomis. „Gal Seimo pirmininkas galėtų padirbėti premjeru. Gal tada nestrigtų reformos? Aš juokauju, žinoma“, sakė R. Paksas.

Premjeras taip pat sakė, jog nepastovumo valdančiojoje koalicijoje priežastis glūdi prasidėjusiame strateginių įmonių privatizavime. „Pradėjo „žaisti“ ne tik grupiniai, bet ir geopolitiniai interesai. Čia yra didžiausia problema“, sakė R. Paksas.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 14 d. kalba Gedulo ir vilties dienos minėjime, prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams atminti Vilniuje, Lukiškių aikštėje. Kestutis Vanago (Elta) nuotr.

Trėmimų kančios ne tik gniuždė, bet ir brandino laisvės siekį

Vilnius, birželio 14 d. (BNS) — Prieš 60 metų įgyta kančių patirtis ne tik gniuždė, bet ir brandino lietuvių siekį laisvės, sakė prezidentas Valdas Adamkus, prisimindamas Lietuvos gyventojų sovietinių trėmimų pradžią. Prezidentas V. Adamkus ketvirtadienį dalyvavo Gedulo ir vilties dienos minėjime prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams atminti Vilniuje.

„Daugeliui mūsų tai — skaudi asmeninė patirtis. Ji primena tremtyje ar miškuose žuvusius artimuosius, sužlugdytus likimus, išskentus žemėn, ilgai tryptą žmonių orumą“, sakė Lietuvos vadovas.

Tačiau, kaip sakė V. Adamkus, prieš 60 metų įgyta kančių patirtis ne tik gniuždė, bet ir brandino. „Ji atvedė jus į laisvę. Tikiu, kad šiandien ji turi vesti į tauresnę ir žmogiškesnę Lietuvą. Mes, lietuviai, visada turėjome ir, esu tikras, dabar turime pakankamai tvirtą dvasios stūbūrą. Nesulinkome svetimųjų prievartos metais. Tiesiog netu-

rime teisės sulinkti šiandien“, sakė V. Adamkus.

1941 metų birželio 14-ąją sovietų okupacinė valdžia pradėjo masiškai tremti Lietuvos gyventojus į SSRS lagerius ir kalmėjimus. Atkūrus nepriklausomybę, Lietuvoje ši data pažymima kaip Gedulo ir vilties diena.

Per sovietų okupaciją iš Lietuvos buvo ištremta apie 150,000 žmonių, iš kurių nemažai žuvo tremtyje nuo bado ir nežmoniškų gyvenimo sąlygų. Manoma, kad dėl 50 metų trukusios sovietinės okupacijos per trėmimus, egzekucijas, kalmėjimus, rezistentų žudynes, priverstinę emigraciją ir žuvusiųjų nepagimdytus vaikus Lietuva neteko beveik milijono savo piliečių.

* Vilniuje išlipę iš tranzitinio traukinio, trečiadienį prieš vidurnaktį politinio prieglobstio Lietuvoje pasirašė 8 ketėnų tautybės Rusijos piliečiai. Vilniaus geležinkelio stotyje į pasieniečius kreipėsi traukiniu Charkovas Karaliaučius atvykę 8 Rusijos piliečiai — 3 vyrai, 1 moteris ir 4 vaikai. Pareigūnų teigimu, ketėnai išėjo iš vagono jau pajudėjęs traukinys. Ketvirtadienio rytą šie asmenys pervežti į Užsieniečių registravimo centrą Pabradaje.

* Lietuvos viešbučių klasifikacija pagal 5 žvaigždučių sistemą įstrigo mirties taške. Viešbučiai kuo toliau, tuo vangiau domisi galimybe gauti įvertinimą žvaigždučių, nors visame pasaulyje tai — vienas svarbiausių rodiklių, leidžiančių svečiams pasirinkti laikino apsigyvenimo vietą. Devyniems viešbučiams suteikta 4 žvaigždučių klasė, vienuolikai — 3, šešiams — 2 žvaigždučių ir vienas — 1 žvaigždučių klasė. 5 žvaigždučių klasei keliama reikalavimų kol kas neatitiko nė vienas Lietuvos viešbutis. (L.R. Elta)

* Pirmadienį surengtas Seimo Ekonomikos komiteto išvaziuojamasis posėdis „Mažeikių naftos“ gamyklą, kuriems jo dalyviams baigėsi labai netikėtai — prašmatnia vakarone pas „Lukoil Baltija“ generalinį direktorių Ivaną Paleičiką. Teigiama, kad daliai parlamentarų po buvęs pas I. Paleičiką tapo staigmena, nes apie planuojamą neoficialią išvaziuojamojo posėdžio dalį jiems iš anksto nebuvo pranešta. (L.R. Elta)

* Seime ketvirtadienį iškilmingai paminėtos 60-osios tragiškųjų stalininių trėmimų metinės. Posėdyje kalbėjus Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pažymėjo, jog istorijos pamokos vertia Lietuvą siekti, kad pasaulyje būtų laikomasi principo „nieko apie mus be mūsų“. Gedulo ir vilties minėjimas, pasak A. Paulausko, yra proga paklausti, ar Lietuva jau jautiasi saugi. Seimo pirmininkas kritikavo neutralumo šalininkus ir dar kartą priminė Lietuvos siekį įstoti į NATO. „Tariamieji neutralitetai reiškia ne ką kitą, kaip tik nusišalinimą nuo svarbių reikalų“, sakė jis. A. Paulauskas taip pat žadėjo šią savaitę vyksiančio vizito Čekijoje metu perduoti savo padėką valstybės prezidentui Vaclav Havel už tai, kad jis neseniai priminė Vakarų ir NATO valstybių istorinę skolą už Ribbentropo-Molotovo paktą. (BNS)

* Rusijos ambasadorius Lietuvoje Jurij Zubakov teigia nieko nežinąs apie Karaliaučiaus srityje pradėtus pasirošimo darbus naudoti naftos telkinį. J. Zubakov ketvirtadienio rytą buvo pakviestas pas Lietuvos užsienio reikalų ministrą Antaną Valionį pasiaiškinti dėl naftos telkinio žvalgymo darbų Baltijos jūros povandeninėje dalyje 27-30 metrų gylįje, už 22 kilometrų nuo Kuršių Nerijos kranto. Po susitikimo su ministru J. Zubakov žurnalistams sakė visą informaciją apie pradėtus darbus gavęs iš A. Valionio. „Visi būtini pasiaiškinimai bus pateikti Lietuvai, jei tokie darbai iš tiesų vyksta“, sakė J. Zubakov. Neutrūkus po susitikimo ministerijoje J. Zubakov telefonu informavo A. Valionį, kad pasikalbėjo su Karaliaučiaus srities vicegubernatoriumi Michail Cikel, kuris jį patikino, jog naftos platformoje vyksta tik jos sutvirtinimo darbai. (BNS)

* Valstybės saugumo departamentu (VSD) generaliniam direktoriui Mečiui Laurinkui Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete (NSGK) teko aiškintis dėl prieš kelias savaites įvykdytos įtariamąjo šnipio sulaikymo operacijos. Susitikimas vyko gana aukšta emocine gaida. Po NSGK posėdžio komiteto pirmininkas A. Sadeckas tikino, jog įvyko „konstruktyvus, dalykiškas pokalbis“. „Mes nesiaiškinome santykių. Nebuvo net preteksto tai daryti.“ (K.D. R. LA, Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpa, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Geteborgas, Švedija. JAV prezidentas George W. Bush ketvirtadienį savo pirmąjį susitikimą su Europos Sąjungos (ES) valstybių ir vyriausybės vadovais pradėjo žadėdamas dirbti dėl klestinčios ir vieningos Europos, tačiau nesutardamas dėl Kioto sutarties, skirtos kovai su pasauliniu atšilimu. Tuo tarpu Geteborge, antrajame pagal dydį Švedijos mieste, kur vyktą susitikimas, tūkstančiai aktyvistų susirinko pademonstruoti savo priešiskumą „toksiškam texasiščiui“ G. W. Bush, kuris taip buvo pramintas dėl sprendimo atmeti minėtą Kioto sutartį. Policija mieste ėmėsi ypatingų saugumo priemonių. Atskridęs iš Briuselio, G. W. Bush susitiko su Švedijos premjeru Goran Persson, kurio valstybė šiuo metu pirmininkauja ES, ir Europos Komisijos pirmininku Romano Prodi. „Mano administracija yra tvirtai įsipareigojusi dirbti dėl klestinčios Europos, vieningos Europos ir laisvos Europos. Mes tikime konstruktyvių santykių“, pradėdamas susitikimą sakė JAV prezidentas. R. Prodi pabrėžė, kad europiečiai, nepaisydami politinių skirtumų, nori užmegzti gerus asmeninius santykius su JAV respublikonų prezidentu.

Shanghai. Kinijos prezidentas Jiang Zemin ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin ketvirtadienį sutarė dirbti išvien sprendžiant tarptautines problemas, pranešė Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov. Abu vadovai išreiškė „didelį pasitenkinimą“ Kinijos ir Rusijos santykiams. Jų derbys įvyko per Shanghai penketą, kuriam priklauso Vidurinės Azijos valstybės — Kinija, Rusija, Kazachija, Kirgizija ir Tadžikija, viršūnių susitikimą. „Abi mūsų šalys artimai bendradarbiauja, sprendamos tarptautinės problemos. Rusijos ir Kinijos santykiai yra svarbus veiksnys pasaulio pastovumui užtikrinti“, žurnalistams sakė I. Ivanov. Rusija ir Kinija labiausiai priešinosi JAV prezidento George W. Bush planams sukurti Valstybinę priešraketinę gynybos sistemą. Tasak, pasak I. Ivanov, ši tema susitakime nebuvo svarstoma. Kinijos Užsienio reikalų ministerijos (URM) atstovas spaudai pareiškė, kad Kinija ir ateityje remia principinę Rusijos nuostatą dėl JAV projekto kurti priešraketinę gynybos (PG) sistemą, „kad būtų išsaugota globalinė jėgų pusiausvyra“. Rusijos URM vadovas pridūrė, kad „mūsų požiūris dėl priešraketinės gynybos sistemos visiškai sutampa su Kinijos požiūriu“.

Stokholmas. Bendros karinės išlaidos pasaulyje pernai išaugo 2.3 proc. iki 789 mlrd. dol. Tuo tarpu didelių ginkluotų konfliktų skaičius sumažėjo iki 25 — tiek tiek mažiau už vidurkį, vyrausį laikotarpiu po šaltojo karo. Stokholmo tarptautinių tykos tyrimų instituto (STTTI) 2001 m. apžvalgoje sakoma, kad karinės išlaidos 2000 m. siekė 2.5 proc. pasaulio bendrojo vidaus produkto (BVP), arba vidutiniškai maždaug 130 dolerių vienam gyventojui. 1999 m. karinės išlaidos sudarė 2.6 proc. pasaulinio Bendrojo vidaus produkto. STTTI yra nepriklausomas fondas, kurį finansuoja Švedijos vyriausybė. Švedija laikėsi neutralumo tiek per Pirmąjį, tiek per II pasaulinį karą.

Praha. Čekų žemės ūkio ministras Jan Fencel ketvirtadienį sakė, kad Vokietijoje atlikto trečiojo tyrimo rezultatai patvirtino karvių kempingės atvejį Čekijoje. Tai reiškia, kad ši liga išplito į Rytų Europą. Veterinarai jau nurodė tirti visus paskerstus galvijus, kurių amžius didesnis nei pusė metų.

Prancūzija. Ketvirtadienį pirmą kartą Prancūzijos istorijoje prasidėjo katalikų vyskupas, kuris nepernešė apie kelis berniukus išžaginusių kuniga, teismas. Bajė miesto Prancūzijos vakaruose vyskui Pierre Pican gresia treji metai kalmėjimo. Byla iškelta kelių nukentėjusiųjų tėvams pasiskundus, kad jis žinojo apie abato Rene Bissey darbelius ir nieko nepernešė policijai. R. Bissey praėjusį spalį dėl 11 kaltinimų mažamečių išžaginimu bei seksualine prievarta buvo nuteistas 18 metų kalėti. Abatas berniukus seksualiai išnaudojo 1987-1996 m., dirbdamas vienoje Normandijos parapijoje. Šiuo metu svarstoma jo apeliacija. Įtariamai, kad R. Bissey kelis kartus pasitarė P. Pican, ką padaręs, tačiau vyskupas nepernešė policijai, tik nusiuntė abatą pusmečio trukmės psichologinei terapijai. Pasibaigus terapijos kursui, R. Bissey grįžo dirbti į parapiją. Pasak Prancūzijos Bažnyčios pareigūnų, šiuo metu tiriamos 19 kunigų, įtariamų mažamečių žaginimu, bylos. Be to, pastaraisiais metais dėl tokių pačių kaltinimų nuteista 30 kitų kunigų, kurių 11 sėdi kalmėjimuose. Iš viso Prancūzijoje yra 25,000 kunigų.

Australijos mokslininkai planuoja skiepyti milijonus šios valstybės avių ir galvijų bei taip sumažinti jų paleidžiamą ir orą kenksmingų metano dujų — svarbaus pasaulinio atšilimo efekto bruoza — kiekį. Žinovai sako, jog metanas kur kas veiksmingiau sukelia šiltnamio efektą už anglies dvideginį, o naminiai gyvuliai gamina didelių dujų kiekius. Yra numatoma apie 600,000 avių ir 400,000 galvijų duoti skiepus, stabdančius kai kurių mikroorganizmų, gyvenančių gyvulių virškinimo traktuose, vystymąsi. Komercinė šių skiepių, kurių sukūrimui prireikė 10 metų, gamyba prasidės jau 2005 metais. Skiepai mažai pakeis virškinimą, tačiau net 20 proc. sumažins ir orą paleidžiamą metano kiekį. Šitai Australija tikisi įnešti svarų indėlį į pasaulinio atšilimo problemos sprendimą.

Prancūzų archeologai iš po vandens iškėlė pirmąsias skulptūras, kolonas ir pavienius vertingus daiktus, gulėjusius jūros dugne prie užlietų Aleksandrijos miesto griuvėsių. Tiriama miesto dalis po vandeniu atsivėrusi tuomet, kai prieš 2300 metų miestą sukrėtė žemės drebėjimas. Po to 365 m. sekęs kitas žemės drebėjimas beveik visiškai sunaikino garsiosios karalienės Kleopatros rūmus ir užliejo visą Antirodos salą, buvusią netoli miesto ribų. Kita stichinė nelaimė, įvykusi 1308 m. paskandino jaroje Aleksandrijos švyturio, buvusio netoli karaliaus rūmų, liekanas.

KALENDORIUS

Sutrupinimai: K - „Klaipėda“, KD - „Kauno diena“, LA - „Lietuvos aidas“, LR - „Lietuvos rytas“, LŽ - „Lietuvos žinios“, R - „Respublika“.

Birželio 15 d.: Bargaile, Jolanta, Krescencija, Tanvilas, Vitas.
Birželio 16 d.: Benas, Julita, Jura, Tolminas.

Tėvynėje pasižvalgius

* Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) taryba trečiadienį savo posėdyje patvirtino kandidatus, kurie toliau varžysis tolesniuose vidiniuose partijos kandidato ir prezidento rinkimuose. Dėl partijos kandidato ir prezidento posto varžysis konservatorių frakcijos nariai: buvusi socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, Rasa Juknevičienė ir buvęs premjeras ir partijos vicepirmininkas Andrius Kubilius. Kai kurie skryniai kandidatu ir prezidentu buvo iškėlę ir dabartinį partijos vadovą, buvusį Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, tačiau jis kandidatuoti atsisakė. Dabartinio prezidento Valdo Adamkaus kadencija baigsis 2003 m., inauguravus naują prezidentą. Eiliniai prezidento rinkimai numatyti 2002 m. gruodį. (BNS)

* Dar nespėjo pasveikti 25 vilniečiai, gardžiavisi UAB „Stikliai“ konditerijos padalinio pagamintais plikytais pyragaičiais — eklerais su kremu ir... salmonelėmis, o ketvirtadienį pasiekė žinia apie naują salmoneliozės protrūkį. Šį kartą užkrečiamoji liga pasirinko Marijampolę, kur restorane „Egzotika“ dirbantys Kinijos pilietis N. kelias dienas negalavo, tačiau vistiek ruošė patiekalus. Pasijutęs labai blogai, iš darbo vietos buvo pristatytas į ligoninę. Medikų pagalbos prireikė dar 3 žmonėms, vakarieniavusiems restorane. Visiems nustatyta diagnozė — salmoneliozė. (Elta)

* „LUKOil“ sutinka įsigyti 33 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų ir nepretenduoją valdyti šios bendrovės, tačiau norėtų, kad bent du iš septynių „Mažeikių naftos“ valdybos narių būtų „LUKOil“ atstovai, sakė „Lukoil Baltija“ vadovas Ivanas Paleičikas. Jo nuomone, tokiam norui prieštarauja „Williams“. (L.A. Elta)

* Tardytojais nesvaigina pasikėsinimu šnipinėti kaltinamo Eugenijaus Jonikos psichotropinėmis medžiagomis. Tyrinėjant medžiagomis, nustatė narkotikų pėdsakų kaltinamojo organizme iš karto teismo medicinos žinovai. Ekspertizės išvada ketvirtadienį pateikta E. Jonikos bylą tiriančiam prokurorui. Tenkinami advokato Kestutis Stungio prašymą, žinovai pradėjo akcijų ir nepretenduoją valdyti šios bendrovės, tačiau norėtų, kad bent du iš septynių „Mažeikių naftos“ valdybos narių būtų „LUKOil“ atstovai, sakė „Lukoil Baltija“ vadovas Ivanas Paleičikas. Jo nuomone, tokiam norui prieštarauja „Williams“. (L.A. Elta)

* Birželio 28 d. Seimas varžytuvėse bandys parduoti 47 buvusius parlamentarams priklausiusius automobilius. Seimas tikisi uždirbti kelis šimtus tūkstančių litų, už kuriuos išperkama nuoma ketina įsigyti naują limuziną užsienio svečiams vežioti. (L.R. Elta)

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

2001 M. ŠAUDYMO SPORTO
PIRMENYBĖS

Š. m. gegužės 12 d., Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudymo įvyko 2001 m. ŠALFAS-gos stendinio šaudymo (medžiokliniais šautuvais) skrendančias lėkšteles pirmenybės, kurias vykdė ŠALFAS-gos šaudymo sporto komitetas, vadovaujamas Kazimiero Deksnio.

Varžybose dalyvavo 9 šauliai. Visi varžėsi 3-jose rungtyse: 16 jd. rungtyje, išlyginamuose jarduose (handicap) ir dubletuose. Pateikiame techniškas pasekmes;

16 jd. rungtyje A klasėje (iš 100 galimų taškų): 1) V. Sivilas 89; 2) K. Deksnys 88; 3) A. Sivilas 82.

16 jd. rungtyje B kl.: 1) Š.

Mingėla 79; 2) G. Majewski 78; 3) J. Šostakas 75.

Išlyginamuose jarduose: (iš 50 galimų): 1) K. Deksnys 44; 2) V. Sivilas 43; 3) V. Verbickas 42.

Dubletuose: (iš 50 galimų): 1) A. Sivilas 37; 2) V. Sivilas 32; 3) S. Mingėla 28.

Taipogi geriausio šaulio — čempiono titulas teko V. Sivilui, surinkusiam per visas 3 rungtis 164 taškus (iš 200 galimų). Antruoju liko K. Deksnys su 158 t. ir trečiuoju A. Sivilas su 157 t.

Pažymėtina, kad šaudymo sportas yra viena iš aktyviausių šakų mūsų sportinėje veikloje.

amb

Andrius Jurkūnas, vienas iš rezultatyviausių „Žalgirio“ žaidėjų 2001 m. Lietuvos pirmenybių baigėje. Nuotr. Alfredo Pliodžio

Kestutis Marčiulionis, vienas iš naujausių „Žalgirio“ žaidėjų, pasižymėjęs Lietuvos krepšinio 2001 m. pirmenybėse. Nuotr. Alfredo Pliodžio

Kauno „Žalgiris“, nugalėjęs „Lietuvos rytą“, tapo 2001 m. Lietuvos vyrų krepšinio žvaigžde.

Nuotr. Alfredo Pliodžio

AKIMIRKOS IŠ 2001 M. LIETUVOS
KREPŠINIO PIRMENYBIŲ

Šių metų Lietuvos Krepšinio lygos pirmenybės tarp Kauno „Žalgirio“ ir Vilniaus „Lietuvos rytą“ buvo karštos, energingai ir rytingai kovotos.

Auksinį žiedą laimėjo „Žalgiris“, nuvainikavęs praėjusių metų laimėtoją „Lietuvos rytą“ — 3:2, laimėjęs paskutines rungtynes 74:66. Šiose rungtynėse ypač pasižymėjo Andrius Jurkūnas per penkis paskutines minutes imetęs tris tritaškius ir varžybas baigęs su 21 tšk.

Andrius yra vienas iš dviejų praėjusių metų baigusiu studijas JAV universitetuose. Antras — Kestutis Marčiulionis. Abiemis žaidėjams teko

Rimas Gedeika

FUTBOLININKAS IR PEDAGOGAS
A. ŠALKAUSKAS

Čikagos futbolo mėgėjai nuo šio pavasario LFK „Lituanicos“ vyrų futbolo komandoje gali matyti ne vieną naują veidą. Jų tarpe yra jau 44 metų amžiaus futbolo veteranas, o kartu ir mokytojas Algimantas Šalkauskas.

Stebint šį vyrą aikštėje nepasakysi, kad jis tiek metelių sulaukęs. Dar prieš atvykimą Čikagon visą laiką žaidęs Klaipėdos „Baltijos“ klubo futbolo veteranų vienuolikėje, jis gali kovoti ir pralenkti daugelį bent dvidešimčia metų jaunesnių žaidėjų. O kas liečia geografiją, pedagogiką, tai, turbūt, retas čia Čikagoje galėtų su juo lygintis.

Lazdiuose gimęs, o vėliau Vilniaus Pedagoginį institutą (dabartinį Pedagogikos universitetą) baigęs, Algimantas, jau Lietuvos sostinėje nuo 1975 iki 1980 m. žaidė futbolą Vilniaus „Šviesos“ komandoje. O 1980-aisiais išsikėlė gyventi į Klaipėdą, kur žaidė vietos stipriose ekipose — „Granite“ ir „Atlante“, mokytojavo Klaipėdos vid. mokykloje, dėstydamas geografijos pamokas.

Gyvenant Klaipėdoje išsiskleidė jo sugebėjimai futbole. Jo atstovaujama ekipa 2 kartus laimėjo pagrindinę Lietuvos taurę, tuo metu vadinamą „Tiesos“ vardu. Tais laikais jo trenerio ir žaidimo kruviai buvo dideli, bet Algimantas sėkmingai juos atlaikė ir iškopė į Lietuvos futbolo viršūnę. Tačiau tas jam nesukliudė 11 metų dirbti ir pedagoginį darbą.

Algimantas sako, kad jam Lietuvoje yra tekę bendrauti ir žaisti su kitais dviem Čikagos „Lituanicos“ veteranų komandos nariais: Virgiu Martinku ir Rolandu Sinia-kovu. O „Lituanicos“ dabartinis vyrų komandos treneris Gediminas Jarmalavičius yra jo jaunystės draugas. Šis ir

pagrindiniai vaidmenys, dėl to „Žalgiris“ pateko į šias pirmenybes. Dvejose iš penkių rungtynių jie buvo rezultatyviausi komandos žaidėjai.

Šis čempionatas „Žalgiriui“ buvo 7-tas iš 8-nių pirmenybių. Įdomu tai, kad pradėdama šį sezoną komanda turėjo paveldėjusi tik 2 žaidėjus iš praėjusių metų. Be to, pradėjo su nauju treneriu ir labai jaunais žaidėjais. Dauguma specialistų nesitiki, kad „Žalgiris“ laimės „Lietuvos taurę“. Niekas neįvertino šių jaunųjų troškimo laimėti, jų nuosirdumo, entuziazmo ir subrendimo.

Rimas Gedeika

pakvietė Algimantą atvykti į Čikagą, kai tam pasitaikė gera proga.

Kaip žinome, balandžio mėn. pradžioje Klaipėdos „Baltijos“ jaunių komanda žaidė „Dallas Cup“ turnyre Texas valstijoje. Į šį turnyrą Algimantas vyko kaip vienas trenerių, o jaunųjų klaidėdiečių komandoje matėsi ir vienas jo sūnų.

Pasibaigus šiam turnyrui, čikagietis G. Jarmalavičius davė mintį pasisvečiuoti pas jį ir kartu pažaisiti „Lituanicos“ vyrų ekipoje. Tas iki šiol jam sekasi ir net įvertinti priešininkų vartus pajėgė įmušti.

Linkime šiam futbolo entuziastui, buvusiam Lietuvos taurės laimėtoju, daug sėkmes svetingoje Čikagoje. Linkim jam ir ištvermės bei sveikatos futbolą aikštėse, kuriose jis nuo paties jaunystės darbuojasi.

Ed. Šulaitis

Algimantas Šalkauskas, vienas iš naujausių „Lituanicos“ vyrų komandos žaidėjų. Nuotr. Ed. Šulaitis

IR „SPARTOS“ FUTBOLININKAI
NUGALĖTI

„Lituanicos“ vyrų futbolo vienuolikė, tęsdama savo pergalų seriją „Metro“ lygos I divizione, įveikė čekų „Spartą“ 4-2. Birželio 10 d. išvykoje įvykusiose rungtynėse lietuviai sužaidė tikrai puikiai ir tris taškus pelnė užtarnautai.

Čia reikia pažymėti, kad „Lituanica“ yra vienintelė I diviziono ekipa, einanti be pralaimėjimo ne tik pirmame (rudens), bet ir antrame (pavasario) rate. Rudenį mūsiškiai turėjo 6 pergalės ir dvi lygybas, o šiame pavasario rate iš 6 susitikimų iškovojo 5 pergalės ir vieną kartą sužaidė lygiomis. Pridėjus prie iš rudens rato atsineštųjų 20 taškų šiemet pelnytus 16, dabar „Lituanica“ turi 36 taškus.

Tačiau „Lituanica“ dabar vis tiek yra vienu tašku atsilikusi nuo „Pegasus“ futbolininkų, kurie su vienu pralaimėjimu ir lygiosiomis eina pirmoje vietoje. Kas taps čempionais — turės išaiškinti šių komandų tarpusavio susitikimas birželio 24 d. 3 val. p.p. Libertyville, IL, „Soccer Complex“ aikštynė.

Norisi pažymėti, kad „major“ divizioną automatiškai patenka čempionais tapusi vienuolikė. O antrą vietą užėmusieji dar dėl patekimo turi peržaisti su „major“ diviziono lentelės priešpaskutine ekipa.

Birželio 10 d. rungtynėse prieš „Spartą“ įvarčių seriją pradėjo Linas Jakovlevas, realizavęs 11 metrų baudinį. Po to Laimonas Bytautas „Lituanica“ išvedė į priekį 2-0. Tačiau prieš kėlinio pabaigą čekų vyrams pavyko pasekmę sušvelninti.

E.Š.

GOLFAS

2001 metų ŠALFAS-gos Tarp miestinių turnyrą praveda Čikagos Lietuvių golfo klubas.

Kaip įprasta, turnyras vyks JAV Darbo šventės (Labor Day) savaitgalį, š. m. rugsėjo 1 ir 2 d.

Vietą: Swan Lake Resort, U.S. Golf Academy, Plimouth, Indiana. Vietovė yra maždaug 30 mylių į pietus nuo South Bend, IN.

Čikagos Lietuvių golfo klubas kviečia visus lietuvių kilmės golfinkus ir jų artimuosius.

Smulkesnė informacija ir registracijos lapai jau išsiųsti žinioms golfo vadovams. Registracijos ir turnyro mokestis būtina atlikti iš anksto.

Norint asmeniškai susisiekti su varžybų komitetu, kreipkitės į Joną Valaitį, 1236 Camelot Ln., Lemont, IL 60439. Telefonas 630-243-1432.

E-mail: VALAITISJ@AOL.Com

Čikagos Lietuvių Golfo klubo valdyba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumeratora yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė - Danutė Bindokienė

Administracijos - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotariu. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kabėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101. Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652. Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo 405m. Ave. Tel. (708) 598-4055. Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai. 6918 W. Archer Ave., Sts. 5 ir 6. Chicago, IL 60638. Tel. 773-229-9965. Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue, Joliet, IL 60435. Tel. 815-741-3220

GOLFO KLUBO
VALDYBA

Čikagos Lietuvių golfo klubo valdybą 2001 m. sudaro: pirmininkas Harvey Čepulionis; vicepirmininkas Jennifer Antanaitis; izdininkas Chester Bakšys; sekretorė Janice Čepulionis; turnyrų direktoriai Ed Dumbauskas, Rimas Izokaitis.

* Vokietijos Koblenco mieste gegužės 19 d. vykusioje pasaulio jaunimo (iki 19 m.) Lotynų Amerikos šokių čempionate Klaipėdos universiteto sportinių šokių klubo „Žuvedra“ pora Martynas Kura ir Karina Kašėkaitė iškovojo III vietą. (K. Elta)

* Ketvirtą kartą Lietuvos vyrų šachmatų čempionu tapo tarptautinis didmeistris, 28-erių metų kaunietis Šarūnas Šulskis. Kaune įvykusiose pirmenybėse nugalėtojas surinko 9 taškus iš 13 galimų, pasiekęs 7 pergalės, 4 lygybas ir patyręs 2 pralaimėjimus. (KD, Elta)

* Lietuvos olimpinės čempionės Dainos Gudžinevičūtės šūviai pasaulio čempionate Kaire nebuvo tokie taiklūs kaip Sydney olimpiadoje. Antradienį Lietuvos šaulė nepateko į planetos pirmenybių finalą transjėninėje aikštėje, kur tranojo 6 geriausius rezultatus pasiekusios sportininkės. (LR, Elta)

GEDULO IR VILTIES DIENA

IGNAS MEDZIUKAS

1941 m. birželio 14 d. lieka neužmirštama, nes, prieš 60 metų okupavę Lietuvą, bolševikai pradėjo genocido veiksmus prieš okupuoto krašto gyventojus. Niekur nebuvo girdėta ir tikėtasi, kad naktį ginkluoti vyrai įsilaužtų į ramiai miegančių gyventojų namus, įsakytų greit apsiręngti ir, paėmus reikalingiausius daiktus, prievarta vykti į nežinią — tolimus Rusijos pakraščius, prie Laptevų jūros, Irkutsko taigon ar į Vorkutos šachtas, Mordovijos lagerius, Vladimiro kalėjimą ar kitas bausmės vietas. O taip buvo Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose, kuriuos buvo jėga užėmę sovietų bolševikai. Niekam nebuvo daroma išimtis. Išstremimas palietė visus gyventojų sluoksnius. Į tremtį buvo vežami profesoriai, ūkininkai, kunigai, mokytojai, rašytojai, karininkai, eiliniai kareiviai, valdininkai, tarnautojai, darbininkai. Tremtis palietė paliejusius senelius, neseniai gimusius kūdikius, moteris ir vyrus. Tadėl birželio 14-ji Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių viensėdiuose prisimenama kaip gedulo ir vilties diena, tikintis, kad toks dangaus keršto šaukiantis genocidas ateityje nepasikartos. Tuo reikalu Lietuva stengiasi įsijungti į tarptautines institucijas, kad tautos saugumas būtų užtikrintas ir jos žmonių genocidui užkirstas kelias.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, daug buvo parašyta atsiminimų apie patirtas gyventojų kancias. Daugybė kapaviečių buvo surasta, pastatyti prie jų kryžiai, bet daugelį kankinių kapavietės ligšiol nesurastos ir nežinia kur nekaltai nukankintųjų kaulai ilsisi.

Net ir daugeliui metų praėjus, negalime užmiršti to, kas įvyko, ypač Stalino laikais, kai tam kruvinam tienui buvo kuriami padėkos himnai.

Kaip reikia žiūrėti į šią tragediją praėjus 60-ties metų? Jei nebūtų Stalino pasiūtų tankai, atvežę „socialistinės revoliucijos“, nebūtų buvę išvežimų, nebūtų buvę nei partizanų, vadinamų miško broliais, nebūtų buvę nei striubų. Įvykęs faktas — tauta patyrė daug nuostolių. Dešimtys tūkstančių žuvusių, šimtai tūkstančių kentėjusių ir suiluostintų.

Ar ne skaudi tragedija, kad tiems, kurie atliko neteisningai užkrautas bausmes griežto režimo lageriuose, grįžus Lietuvon nebuvo leidžiama

apsigyventi. Jie buvo priversti grįžti atgal į tremties vietą ar ieškoti vietos kitur — Kaliningrado srityje, Latvijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje ar dar kitur.

Jei šiandien demokratinuose kraštuose taip stipriai pažeidžiamos žmogaus teisės, jei buvo pasmerkti fašistiniai žudikai, tai visiškai nesuaprantama, kodėl dėl įvykdytų nusikaltimų išimtis daroma bolševikiniam žudikams. To reikalauja ne kerštas, bet teisingumas. Kai kurie nusikaltėliai pabėgę į užsienį ir piktai šaiposi, nes juos užstoja ir neišduoda tų kraštų vyriausybės. Kiti laisvi vaikšto Lietuvoje, savo bjaurius broližiuskus nusikaltimus teisindami, kad aplinkybės juos vertė taip elgtis, ginant „socializmo ir liaudies“ reikalus.

Buvę sovietinės santvarkos vadai ar jų palikuonys turėjo pasmerkti tos santvarkos įvykdytus veiksmus prieš lietuvių tautą. „Komunistai užmiršo, kad neteislingą įstatymų vykdymas jų neištesina“, — sako ambasadorius dr. V. Dambrava. Jis sako, kad kriminaliniai nacių nusikaltėliai veltui teisinosi Niurnberge esą nekalti, nes jie tik vykdė sąžiningai įstatymus, kad ir priešingus pagrindiniams teisingumo principams. Teisėjai nustatė, kad jų kaltė įrodyta ir pritaikė atitinkamas bausmes.

Buvę kompartijos nariai dažnai aiškina, kad reikia praeitį užmiršti, draugiškai ištieti susitaikymui rankas ir vėl įsijungti į bendrą darbą. Bet nereikia užmiršti, kad kiekvienas buvęs komunistų partijos narys buvo pajungtas vykdyti jos uždavinius. Jeigu jis fiziškai ir neždėdė savo tautietį, savo prisidėjimu leido sugriauti krašto ūkį, niekinti Dievą, tautą, skriausti nekaltuosius (kad ir savo tyliu pritarimu). Taigi vien tik priklausyti partijai komunistų partijos nariai tapo jos aktyviais veikėjais, automatiškai kenkdami tautai, tar naudami svetimos valstybės sistemai. Jie prisidėjo vykdančiam, nebūtų buvę nei partizanų, vadinamų miško broliais, nebūtų buvę nei striubų. Įvykęs faktas — tauta patyrė daug nuostolių. Dešimtys tūkstančių žuvusių, šimtai tūkstančių kentėjusių ir suiluostintų.

Ar ne skaudi tragedija, kad tiems, kurie atliko neteisningai užkrautas bausmes griežto režimo lageriuose, grįžus Lietuvon nebuvo leidžiama

Birželio keturioliktoji — Gedulo ir vilties diena — prisimenama lietuvių tautos kankinius. Kęstučio Vanago (Elta) nuotrauka.

randus. Kompartijos nariai ir visi pripildęsiejie prie sovietinės sistemos tikina, kad praeitį reikia užmiršti. Bet nekaltųjų žaidos negreit gyja. O kalčių atleidimas vyksta tik atgailojant. Atleidimas nusikaltimų be atgailos reikštų, kad mes pripažįstame blogį. Žmonijai reikia kaltųjų reabilitacijos, bet, anot dr. V. Dambravos, tik aukos gali reabilituoti, o ne valstybė ar kokio kita vieša institucija. Kalbėti galima tik apie atleidimą nuo bausmės, bet ne nuo kaltės. Žydai niekada neatleis Hitleriui. O kaip mes Staliniui? — sako dr. Dambrava.

Prierašas. Buvo 1941 m. vasara. Atleistas iš tarnybos Kaune, grįžau į tėviškę Dūkijoj ir galvojau, ką toliau daryti. Jau atrodė, viskas buvo apmąstę, kaip prieš įvyksiančią audrą. Planavau vėl ieškoti darbo. Buvau nuvažiuavęs į Alytų. Vieną dieną į tėvų namus buvo apsilankęs nepažįstamas asmuo, kuris, tarp kitų dalykų, klausinėjo ir apie mane. Motina pasakė, kad aš esu Kaune. Birželio 14 d. mūsų kaimo gyventojai buvo pasikvietę Krokialaukio parapištinį laukus. Tokia jau buvo mūsų krašte ilgalaikė tradicija. Po šventinio pasūkininką Žvirblį buvo sušėtos vaisės, į kurias ir aš buvau pakviestas. Vaisėms įpusėjus, grįžo kaimynė iš Krokialaukio ir pranešė siaubingą žinią, kad praėjusią naktį buvo suimti ir išvežti mokytojai Kazlauskas, Lesevičius, pieninės buhalteris Mikna ir sargas Leonavičius, ūkininkas Petruskevičius ir kiti apylinkės gyventojai. Visų vaisių dalyvių nuotaika buvo sugadinta. Netrukus atėjo iš Balbieriškio grįžusi moteris, kuri pranešė, kad ir tenai naktį

ISVEŽIMAI

Antanas Miškinis

Mes buvome taikūs, paprasti artojai,
Savosios žemės kurmiai mes tikri...
Audra sugrįždama pasikartojo
Ir paskandino keršto sukury.

Vėl grįžo mums pažįstami korikai,
Atsinešė Antikristo kėslus.
Visoj šaly su durtuvais iškriko,
Apsėmė mus kaip amaras priklus.

Iš baimės bėga veidas mums kaip drobė,
Pažvelgus užmačių ir darbo jų —
Kryžius išdaužė ir namus išgrobė,
Miestelių aikštės taškomos krauju.

Kančia pritrūko neišpasakytą —
Ji liejasi per kalnus ir laukus.
Sugaudė ir susiundė viens prieš kitą,
Kad nežinia, kas dar išduos, įskys.

Kuklaus mes buvom kraichio susikrovę,
Nesikėsino turty svetimi.
O Viešpatie! Kokia baisi tikrovė —
Paliekam be tėvynės ir namų.

Tai šie mes žmonės, paprasti, nežymūs,
Kankinti vargo įvairiais laikais,
Šiandieną atsidūrėm išvežimuos
Su alkstančiais ir mirstančiais vaikais.

Nuo ginto kelmo su krauju mus plėšo,
Sumindo batus kaustytai žaidas.
Kur žėlė rūtos, plėsis varnalėsos —
Graudai aplinkui girdisi rauda.

Į ką dabar mums kreiptis pirmučiausia.
Poliarinius pražūsim sėpuos.
Marija, Dievo Motina Švenčiausia,
Kas, jei ne Tu, ateis mus ir paguos.

Pažvelk, kaip verkia moters ir vaikeliai,
Kaip motinos nualpsta liūdesy,
Kandias palengvink šito kryžiaus kelio, —
Visiems Tu, sako, Motina esi...

„Sulaužyti kryžiai“, Vilnius, 1989.

vyko suėmimai. Visi susirūpinę išsiskirstė namo, galvodami, gal ir jų panašus likimas laukia. Praėjus kelioms dienoms, kilo vokiečių ir ru-

sų karas. Greit mūsų apylinkėje pravažiavo Alytaus link vokiečių motociklininkai. Virš mūsų galvų vyko lėktuvų kovos.

Tai kodėl jūs bėgote?

—Jūsų pavardė jau išvežimų sąrašuose, būtų protin-giausia, kad šiąnakt namie nenakvotumėte, — pašnabzdėjo tėveliui vienas miestelio komunistas, kuriame dar turbūt nebuvo išnykusios visos žmogiskumo žymės.

Kiek kitų lietuvių 1941-ųjų birželio viduryje tuos perspėjimus girdėjo? Kiek jų taip išsigelbėjo nuo tremties ar dar baisnio likimo? Vos metams praėjus po sovietų okupacijos pradžios, dar ne visų „komunizmo apaštalų“ sąžinės buvo mirusios, ne taip, kaip antrosios okupacijos dešimtmeciais, kai savieji saviems pasidarė baisnesni priešai, negu okupantai.

Ir mūsų šeima nenakvojo namie. Daug kitų lietuvių namie nenakvojo anomis dienomis, tikėdamiesi išsigelbėti, tikėdamiesi kažkokio stebuklo. Mūsų atveju, išsigelbėjimas atėjo visai paprastai: Maurucijų geležinkelio stotyje, į kurią buvo vežami suimtieji ir grūdami į gyvulinis vagonus, ešalonas tuoj prisipildė ir patraukė rytų kryptimi. Kol garvežiai atstūmė naujus, tuščius vagonus, įvyko trumpas atokvėpis, bet ir jo užteko, kad lauktasis stebuklas įvyktų: virš galvų suburzgė vokiečių lėktuvai, o iš Kauno pusės pasigirdo duslus bombų spro-gimai, ankstyvo birželio ryto padangės žydrumą sutersdami juodų dūmų debesimis.

Tuo metu nieko kito nebuvo galima pajusti, tiksliai palengvėjimą. Visai neatrodė keista, kai iš namų išsišpylė žmonės (kai kurie net deramai neapsivilkę), pasiklausė valandėlę, pasidairė aplinkui ir be žodžių suklupo ant žemės. Tik padėkos malda galėjo išreikšti tai, ką jautė...

Praėjus beveik pusšimčiui metų, kai iš tėvynės jau išsprūdavo vienas kitas svečias ar giminaitis, įpratome girdėti vis tą patį klausimą: „Kodėl jūs bėgote? Jei tikrai nebuvote nusikaltę liaudžiai, kodėl palikote tėvynę pačiu didžiausiu jai pavojaus laiku, gelbėdami vien savo kailį? Keista, bet ir dabar, kai jau vėl Lietuva laisva daugiau kaip vienuolika metų, tas pats klausimas (tik galbūt kitais, subtiliais žodžiais išsaky-tas) pakimba ant tėvynėje gyvenančių ar į Ameriką atvyks-tančių tautiečių lūpų. Nuaidi ir kaltinimas: mes kentėjome okupantų priespaudą, var-gome Sibire, mirėme badu, bu-vome kalinami, ujami ir perse-kiojami, o jūs gyvenote kaip „inkstas taukuose“ kapitalis-

tiniame krašte, visko perte-kę, išitaisę prabangias rezidenci-jas, dar mus drįsdami komu-nistais pavadinti...
Taigi, kodėl žmonės bėgo?

Verta prisiminti, kad Antrojo karo pabaigoje, sovietų kariuomenei vėl artėjant prie Lietuvos sienų, daugiausia iš Lietuvos pasitraukė kaip tik tie, kuriems pirmosios okupa-cijos metu grėsė deportacijos, areštai, net mirtis. Daugelis jau buvo akis akin su tuo žiauriu likimu susidūrę ir jo išvengę tikrai tik per stebuklą. Iliuzijų, kad kažkaip kitaip bus antrosios bolševikų okupacijos metu, tik visiškai naivuolis galėjo turėti.

Antra vertus, pasitrauki-mas atrodė toks laikinas: tik kol pasibaigs mūšiai, kol bus pasirašytos paliaubos. Juk są-jungininkai, sutriuškinę Hitle-rio galybę, nepaliks buvusių nepriklausomų valstybių kom-unizmo sauvalei. Joms bus grąžinta laisvė, visi galės grįž-ti namo ir vėl tęsti valstybės kūrimo bei stiprinimo darbą, kuris laikinai — apie penke-rius metus — buvo okupacijų nutrauktas. Žinoma, kad žmo-nės ir Lietuvoje tikėjo tokio-mis istorijos vyksmo galimy-bėmis. Dėl to išsivystė toks platus partizaninių kovų tink-las, nusitęsęs net dešimtmėti, kol zuvo paskutinė viltis at-gauti laisvę.

Po nepriklausomybės atkū-rimo 1990 m. kovo 11 d., Lie-tuvoje buvo įvesta nemažai naujų valstybinių šventių, bet kone pati prasmingiausia yra Gedulo ir vilties diena, pami-nima birželio 14-ąją. Tai ne vien tautos kankinimų prisimi-nimo diena, bet taip pat gimio laikotarpis. Psichologai teigia, kad būtina išgyventi visus ne-tektes ir skausmo tarpenius, tik po to prasideda susitaiky-mas ir žaidų gijimas. Lietu-voje dar daug pagiežos, liū-desio, net neapykantos. Tai vis anų bausių laikų liekanos, kurias būtina išsluoti iš visų gyvenimo sluoksnių, kitaip tauta niekuomet nepasieks Lietuvos himno linkėjimų — Vienybė težydi...

Taciau dabartinis birželio 14-osios pavadinimas suside-da iš dviejų dalių: gedulo ir vilties. O tai labai prasminga, jeigu įsigilinsime į šių žodžių prasmę, ypač antrojo. Viltis būtina pavienio žmogaus gyvenimui, bet juo labiau valsty-bei. Be vilties, be šviesių pla-nų ateičiai, be tikėjimo, kad sunkumai ir negandos visgi anksčiau ar vėliau turės iš-nyks, negali būti gyvenimo.

muzikantą, o giminės tai ir kvietė nereikėdavo — visi žinojo, kad per Sekmines „po visam“ būtina kviestam ar nekviestam į Petraičius. O ko nevažiuoti? Pavasario darbai baigti, alus padarytas, kitaip ir būti negali.

O štai dabar viskas kitaip...

1952 metų birželio 19 diena. Neteikė Petraičių, at-sisveikiname ir su Pasvaliu. Visi renkames į Panevėžį, pas giminaitius. Tėvelis pradėjo dirbti naktiniu sargu paukščių perykloje. Jos direktorius pažįstamas pasva-lietis Antanas Vaišvila ne klausė neklausė, kodėl kai-mietis atsidūrė mieste, kodėl aštuonių žmonių šeima liko be namų, darbo ir duonos.

Beveik juokais užėmu pas „Panevėžio tiesos“ redak-torių Bajarūną ir pasiteirauju, ar negačiau kokio nors darbo. Redaktorių pasikrapštė pakaušį, paklau-sė, ar moku rašyti, ir liepė ateiti rytoj. Kitą dieną nu-birbino mane motociklu į Miežinių kolchozą ir liepė parašyti straipsnį apie gyvulininkystę.

Atnešęs straipsnį, tapau redakcijos literatūrinio darbuotoju. Redaktorių nesidomėjo mano praeitimi, ko aš labiausiai bijojau. Jam užteko paaiškinimo, kad atvykau į Panevėžį mokytis vakarinėje mokykloje ir kur nors dirbti.

Pasidarė truputį lengviau. Panevėžyje atmosfera at-rodė švelnesnė. Gal čia bus lengviau pasisilepti nuo budrių akių? Čia dar skambėjo bažnyčių varpai, o prie šventorių komjaunuolių netikrino dokumentų.

Gyvenome visi susispaudę viename kambaryje pas dėdę Petrą Šimkūną. Neįprasta, daug ko trūksta, bet vis tarp savųjų.

(B.d.)

PETRAIČIŲ AKMUO

Iš gimnazisto dienoraščio

ANTANAS ŠIMKŪNAS

Nr.9

Visai susikonfuzijo orkestrantai. Jie turėjo sugroti Sovietų Sąjungos himną, bet sutriko: ar natas pametė, ar nežinojo, ką daryti, nors jiems iš tribūnos mirksėjo, rankomis nurodinėjo, kojomis trepsėjo, tačiau dūdos tylėjo.

Praėjė pro tribūną, demonstrantai spruko kur kas galėjo. Patvoriais, pakiemiais, su vėliavomis ir plaka-tais po pažastimis.

1952 metų gegužės 5 diena. Nėra dienos, kad Maskvos diktatoriai nesugalvotų kokių nors keistų da-lykų. Kaip ir kasmet, šiomet po triukšmingos gegužės 1-osios šventės buvo sumanyta patušinti darbo žmo-nių kišenes ir pradėti rinkti liaudies paskolą. Tiesa, Maskva oficialiai dar nepaskelbė, kad bus renkama paskola, o mūsų partijos aktyvas jau neriasi iš kailio į ją rinkdamas.

Tarnautojai ir žemės ūkio darbuotojai turi pasira-šyti, kad valstybei atiduoda visą mėnesio algą. Nega-na to, šiomet dar 10 procentų to atlyginimo turi būti atiduota tuojau pat, grynaisiais. Kas neturi, tas pri-verstas skolintis. Kas nesutinka pasirašyti, tas tem-piamas į partijos komitetą aiškintis. O pas kaimo gy-

ventoją, kad būtų įtikinamiau, atkeliauja visas būrys ginkluotų paskolos rinkėjų. Pranešama, kad valstybei reikia 300-500 rublių, ir neišeinama tol, kol žmogus nepasirašo. O jeigu tai nepadaeda, jis vedamas į apylin-kę ir paleidžiamas tik tuomet, kai sutinka atiduoti pinigų.

Taip baimės apimti kaimiečiai ir tarnautojai, mokslo vyrai ir namų šeimininkės sukrupšto paskutinius rub-lius, kad tik išvengtų nemalonumų.

Paskui Maskva visam pasauliui giriasi, kad buvo planuota surinkti 30 milijardų rublių paskolos, o su-rinkta 6 milijardais daugiau. Taip liaudis „demonst-ruoja savo ištikimybę taikai, komunizmui, tautų vadui Stalinui“.

1952 metų gegužės 30 diena. Šiandien — pasku-tinė diena mokykloje. Mūsų klasė, nors ir nedidelė, vos 12 mokinių, išsiskirstydama kokių nors sentimen-tų nejaudė. Draugiškumo joje buvo nedaug. Gaila buvo skirtis su tokiais mielais draugais kaip Vaidotas Spu-das, Janina Strazdaite, Onutė Valeckaitė, Jonas Janu-šonis. Su jais dalinausi viskuo, vaidinau dramos bū-ryje, tačiau klasėje buvo ir tokių, kurių reikėjo sau-gotis.

Per susirinkimą mokyklos direktorius P. Jaudzemas apžvelgė mokslo metų rezultatus, paskelbė, jog mane be egzaminų perkelia į vienuoliktą klasę. Padėkojau mokytojams, palinkėjau draugams geriausios sėkmės ir pasakiau, kad šią mokyklą turiu palikti.

Grįžau namo liūdnas. Negratai pasielgiau su savo simpatija Janina. Sugavau klasėje dūžiantį bitiną ir

TARP MŪSŲ KALBANT

VAIKŠTINĖJANT, ŽIURINĖJANT
BRIDGEPORTO APYLINKĖSE

„Žinai, jeigu taip imtų ir iš kapų prisikeltų vienas ankstyvesnės kartos lietuvis, tai nebeatpažintų savo buvusios gyvenamosios vietos Bridgeporto apylinkėje“.

Tokią naujieną man papirino vienas mūsų visuomenininkas, anksčiau gyvenęs Bridgeporte ir prieš porą dešimtmečių nusidanginęs į nuošalų Čikagos priemiestį.

Galgi, sakau, reikėtų nuvažiuoti ir pasižvalgyti Bridgeporto apylinkėje? Vieną gražią dieną (tikrai, diena buvo labai graži) taip ir buvo padaryta.

Reikia pasakyti, jog poeto Petro Babicko „apdainuotos“ kojos yra nepamainoma apsižvalgyimo priemonė. Atvykęs į Bridgeportą, stabtelėjęs prie Halsted ir 31-osios gatvės kampo, pasileidau pėsčiomis pietų kryptimi. Ėjau, stovinėjau, žiūrėjau. O šiandien, praslinkus porai savaitę, galiu pasakyti, kad Bridgeportas dar yra puikiausiai atpažįstamas. Žinoma, daug kas pranyko, daug ko nebėra, tačiau kadaise lietuvių tirtai gyventa apylinkė dar nespėjo neatpažįstamai pasikeisti.

Halsted gatvėje tebestovi „Mildos“ ir „Ramovos“ pastatai. „Milda“ yra perstatyta ir pertvarkyta. Dabar „Mildoje“ veikia gydytojų kabinetai ir įvairių profesionalų raštinės. „Ramova“, ilgokai tarnavusi filmų rodymui, prasidėjus kino teatrų uždarymui, taipgi buvo priversta užsidaryti. Atrodo, kad „Ramova“ anksčiau ar vėliau bus nugriauta.

Halsted gatvėje (rytų pusėje) tebestovi (ar tik ne lietuvių statytas?) dviaukštis mūrinis pastatas. Anksčiau jame veikė lietuvių valgykla, paroduotuvės. Dabar jis tuščias tuštutelis. Pastato languose nėra jokių „For Rent“ ar „For Sale“ iškabų. Tikriausiai jis susilaukęs „Ramovai“ gresiančio likimo. Tokiu pat ženklu ženklinami ir eilė kitų, Halsted gatvėje stovinčių, namų. Jų vietoje stosis nauji, didesni ir modernesni pastatai.

Vaikštinėjant ir žiūrėję, ant

KA BEŽDŽIONĖLĖ AGOTA MATĖ IR
GIRDĖJO KALIFORNIJOJE

Beždžionėlė Agota atvyko į Los Angeles kartu su savo nuolatine palydove Olita Dautartaitė. Jos abi yra daug mačiusios, visur buvusios ir dar daugiau išpuodžių patyrusios. Agota — Šiaulių dramos teatro aktorės Olitos nuolatine palydove, jos minčių reiškeja, tyli ir paklusni, krepšelyje susiraičiusi, garsi ir šmaikšti scenoje.

O kad Olita plačių susi-

tekto pastebėti keletą griau-namų namų. Kai kurių savi-ninkai buvo raštiškai išpėti apie galimus drastiškus pasi-keitimus. Dabar Bridgeporte (tiek lietuvių, tiek kitatautių tarpe) netrūksta gandrų gande-lių. Kalbama, kad nugriautų namų vietoje bus pastatyti daugiabučiai. Teko nugirsti, jog yra suplanuota policijos nuovados, prekybos centro ir kitų visuomeninio pobūdžio pastatų statyba. Ji, ypatingai platesniu mastu, tikrai gali pakeisti metų metais nusi-stovėjusį Bridgeporto vaizdą.

Nors Bridgeportas tebėra atpažįstamas, tačiau, skersai ir išilgai išvaikščiojus, neteko pastebėti išlikusių ryškesnių lietuviškumo žymių. Pravaikš-čiojau keletą valandų. Paskui pasizmonėjau vienuose, dar vis lietuvių gyvenamuose, na-muose. Taigi gatvėje susidū-riau su vienu seniai bematytu tautiečiu. O buvo laikai, kuomet, truputį dramatiškiau pasakius, lietuviybė šioje apylin-kėje staciai liejosi iš krantų.

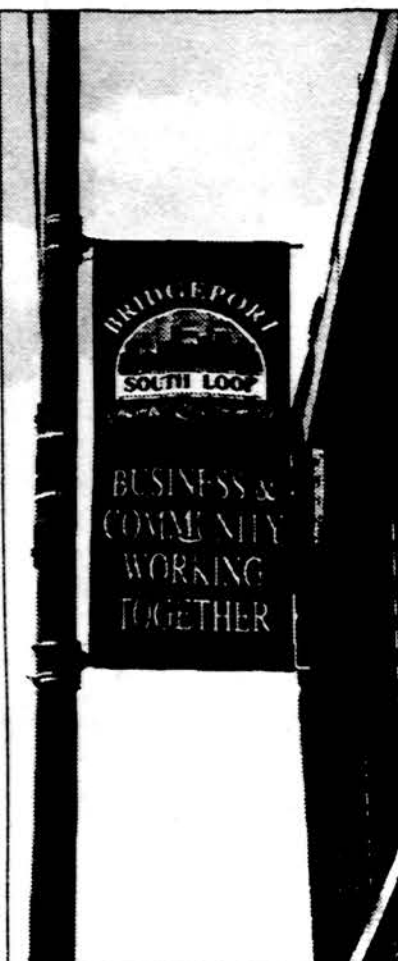
Va, kad ir prisiminus seniai ir ne per seniai prabėgusias dienas. Juk čia, o ne kur kitur, buvo įkurta pirmoji lietu-vių katalikų parapija ir vėliau pastatyta Šv. Jurgio bažnyčia. Dabar Šv. Jurgio bažnyčios vietoje styro, geležine tvora aptverta, aikštė. Anksčiau ne-suskaitomą skaičių kartų teko lankytis Lietuvių auditorijos patalpose. Auditorijos, deja, nei ženklo neliko. Dabar jos vietoje (atvirame ore) vyksta daržininkystės reikmenų par-davinėjimas.

Bridgeporte tebegyvena mū-

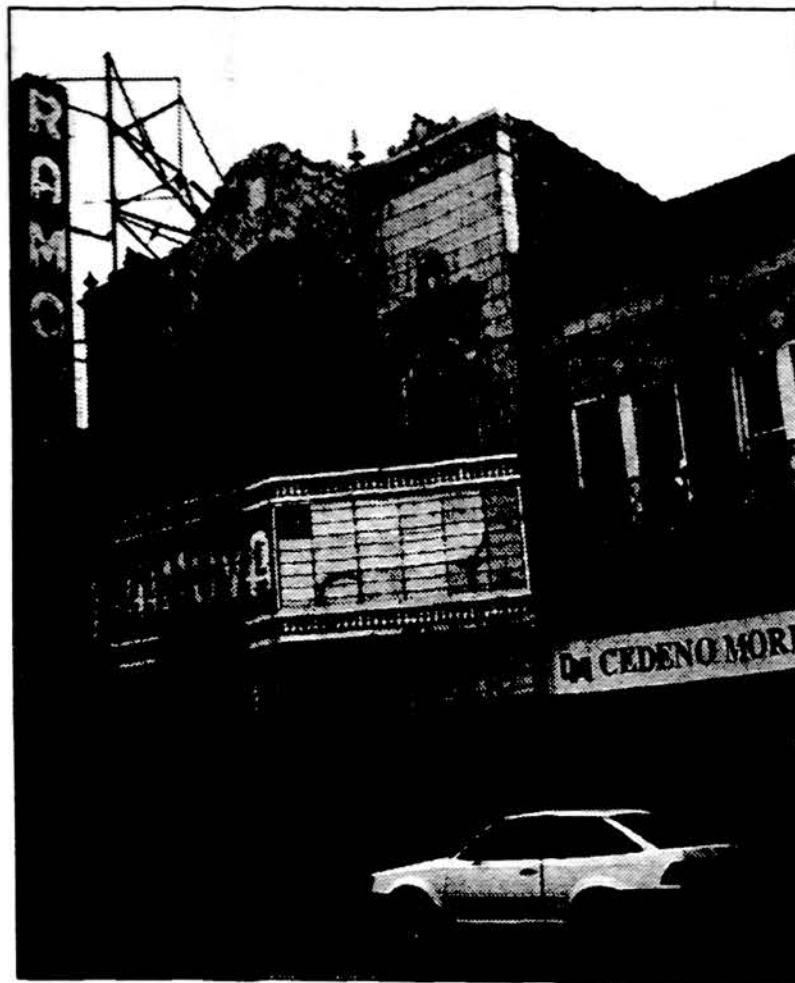
sų tautiečių. Gyvena ankstyvesniųjų atei-vių palikuonys, pokariniai ateiviai ir vadinamosios tre-čiosios bangos ateivių žmonės. Jie retsykiais susirenka, pasi-kalba, pasivašina. Dar yra tokių, kurie neprarado vilties ateisiant, nors iš anksto tvirtai žinojo, kad jiniai bus ne-blesantys šio vakaro herojai.

Petrus Petrutis

Vaikštinėjant ir žiūrėję, ant

Galbūt tai Bridgeporto apylinkės atgimimo ženklas?

Ar prisimenate kino teatrą Bridgeporte, pavadintą lietuvišku vardu „Ramova“?

Kažkada lietuviškas Bridgeportas — jau nebe tas... P. Petručio nuotr.

Bet štai po visų rimtų susiti-kimų, minėjimų ir pokalbių atėjo Agotos ilgai lauktas de-biutas šv. Kazimiero parapijos scenoje. Šią programą jos kar-tu su Olita pavadino „Dar ne vakaras“. Agota, kaip ir kiek-viena rimta aktorė, labai jau-dinosi, nors iš anksto tvirtai žinojo, kad jiniai bus ne-blesantys šio vakaro herojai.

Pazinodama Olitą, ji nei kiek nenustebo, kai ši savo programą pradėjo J. Striel-kuno poezija „Naktiniai so-dai“. Agota supranta, kad čia nieko juokinga tikrai nėra, bet šis poetas Olitos pats mėgsta-miausias, išreiškiantis visa, kas josios draugei gyvenime svarbu. Taigi, šių rimtų minčių paskatinta, Agota kiek idėmiau pasizvalgė po salę. Ir tik dabar savo beždžioniška akim pastebėjo, kiek čia daug tautiečių iš Kauno, iš Šiaulių, jaunesnių ir vyresnių, atvyku-sių į šį pasaulio kraštą namų ir laimės ieškoti. Taigi, Agota jaučia, kad ši marga publika, patogiai už stalų įsitaisiusi, labai laukia šmaikščių pasa-kojimų ir anekdotų. Olita pas-kaite dar J. Meko „Laiskus iš-niek“, o po to perėjo prie la-bai linksmų, jos pačios patirtų gyvenimo akimirkų bei nuo-trupų. Agotos draugė jau dau-giau kaip trisdešimt metų mina teatro sceną, todėl puikiai pažįsta visas profesiona-laus teatro stiprybes bei ydas. Ir ne visada garsiosios aktorės viena kitą myli, kar-tais tokias konkuruojančias asmenybes ir „dedervinėmis“ viena kita pavadina. O kad ji, Agota, gautų kartu su Olita patirti tą smagų naktinį ar-tistų gyvenimą, apie kurį jos draugė nepamiršo papasakoti!

Olita dar daug kalbėjo, pamėgdžiojo, šveplavo, tar-miškai prabilo, užstalės dainą užtraukė... Visi smagiai juo-kėsi, kai Olita savo būsimąjį spektaklį ir artistus apėne-

kėjo. Linksmai kvatojo ir pa-tytis samburietai, tik Agota jiems nei kiek nepavydėjo. Ji puikiai žino, kad šį kartą jie vargšai įkrito kaip į balą, nes Olita smarkiai repetuoti vertia, pamoko, pabara. Agota juk numato — išspaus Olitą iš jų sielos ir kūno visa, o spek-taklio metu tik gražiai šyp-sosis.

O kai štai josios, Agotos, di-dysis laikas atėjo, jos žandai ir akys laime suspindėjo. Ir nors rimtos poezijos nelabai suvo-kia, kai scenoje pakyla ir pa-mato tiek daug įsmeigtų akių, prabyla pusiau eilėmis: „Aš beždžionė Agota, nekaltybėj-nekalta“. O, giliai atsikvėpusi ir tokio visų dėmesio paskatin-ta, Agota aptarė viską: ir poli-tiką, ir margą šios parapijos gyvenimą, ir pokylius, ir pobūvius. Suminėjo visus, ku-

rie šią parapiją valdo ir remia, kurie šoka, kurie koldūnus ir cepelinus verda ir šiaip rimtos veiklos našta tempia. Ji, Ago-ta, buvo pasirodusi dar daug sklandžiai rėžti, tik štai Olita, smarkiai ją bekratydam, išpejo: „Tu, Agota, laikyk liežu-vį už dantų, nes juokams yra ribos, kad mums iš čia prieš laiką nereikėtų kraustytis“. Agota, nors dantų neturi, bet liežuvį valdyti gerai moka. Šiaip ar taip, palikusi visas kasdienio gyvenimo smulkme-nas, ji tvirtai pasisakė kul-tūros klausimu: „kai laikai pas mus neramūs, tai labiau-siai tinka dramos, čia padės jums ne koks latras, o artistas ir teatras“.

Tai štai po tokio debiuto ir šiltų plojimų beždžionėlė Agota greit vėl visi pamiršo. O Olita ilgai su visais dar vaka-rojo, nes ją visi sveikino, gle-bėscio. Ji, Agota, žinojo, kad netrukus vėl teks susirangyti savo draugės lagamine, klau-sytis Šv. Kazimiero baž-nyčios vakarinių varpo dūžių ir kvėpuoti Kalifornijos orą tik pro užtrauktą Agota su-pranta, kad josios draugė vėl pasiners į režisūrinių darbų. Taciau dėl to Agota jau ne kiek nepergyvena, nes jos beždžioniška širdis jaučia, kad visiems, kurie ją ir Olitą tą vakarą stebėjo, buvo smagu ir gera. Smagu su Olita ne tik Agotai, bet ir visiems, kurie pasitaiko aktorės kelyje, nes jog gyvenimas — nuolatinis ieš-kojimas to, kas prasminga gražu ir nauja.

Asta Pakuckienė

„ŽURNALISTŲ ŽINIŲ“ PUSLAPIUS
VARIANT

Lietuvos Žurnalistų sąjunga kartą per mėnesį leidžia laik-raštį, kuris vadinasi „Žurna-listų žinios“. Neseniai pasi-keitė šio leidinio redaktorė (dabar ja pasirašo Sigita Jaci-nevičienė), o taip pat ir forma-tas. Šių metų numeriai jau yra žurnalinio formato, tačiau laikraštis storesnis — 16 pus-lapių.

2001 m. kovo mėnesio nu-meryje nemaža vietos skiria-ma Lietuvos Žurnalistų są-jungos tarpusavio intrigu pri-statymui, po to, kai iš sąjun-gos pirmininko pavaduotojų postų buvo pašalinti keli na-riai. Čia aiškinama, kad pa-tėsis nėra tokia, kokią tie žmonės bandė pristatyti „Lie-tuvos rytu“ išspausdintame rašinyje.

Aukščiau minėtame nume-ryje pristatoma knyga „Kas yra kas Lietuvoje 2000“. Čia skundžiamasi, kad iš maž-

daug 11,000 knygoje minimų žmonių labiausiai „nuskriaus-ti“ žurnalistai, kurių pami-nama tik 90. Taip pat aiškina-ma, kad daug kas šioje di-džiulėje knygoje jau spėjo pa-senti, ypač po Seimo rinkimų pasikeitus valdžiai.

Laikraštįje aprašomi Lietu-vos žurnalistai, kurie buvo nuvažiavę į pasitobulinimo kursą Vokietijoje. Bylefelde įvykusiam žurnalistų semi-nare, kaip rašoma laikraštįje, Lietuvos žiniasklaidos atsto-vai pasirodė gana gerai ir ne-sijautė nemokšomis.

Šiame numeryje nemaža vietos skiriama ir antram Lie-tuvoje veikiančiam žurnalistų sambūriui — Lietuvos Žur-nalistų draugijai. Aprašomas šios draugijos narių susirinki-mas kovo 10-ąją Kaune, kur dar vienas kadencijai pir-mininkė išrinkta „Ūkininko pa-tarėjo“ vyr. redaktoriaus pava-

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

**Kalbame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame**
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Vairuotojų kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatiniams klientams
nuolaidos. Parduodame naudotus
automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

**Padedame žengti pirmuosius
žingsnius Amerikoje.**
(Vairavimo teisės,
Soc. Security).
Tel. 630-789-1928.

Ieškome vaikams auklės
Čikagos priemiesčiuose, kuri
nerūko, moka vairuoti ir
susišneka angliskai.
Tel. 815-922-2876.

**45 m. dailės mokytoja ieško
darbo.** Siūlyti įvairius variantus.
Anglų kalba elementari.
Turi vairavimo teisės ir „soc.
security“. Atsilyginas.
Tel. 630-969-0274.

Išnuomojamas
American Taxi (Mini Van).
Apmokau dirbti.
Tel. 847-561-5468.

Pranciškonų vienuolynui
reikalinga virėja. Rašyti,
duodant savo adresą ir telefono
numerį. Rev. Jonas Bacevičius,
P.O. Box 980,
Kennebunkport, ME 04046.

Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje.
Privalo turėti automobilį.
Darbas šiaurės-vakaru rajonuose.
Tel. 847-808-9109
vakare nuo 8-10 val.
Susikabinsite angliskai, rusiskai.

773-535-9500

duotoja Gražina Petrošienė.

Rašinyje, papuoštame drau-gijos pirm. G. Petrošienės nuo-trauka, rašoma, kad iš maž-daug 200 draugijos narių, su-sirinkime dalyvavo tik 54 ir keli svečiai. Į šį LŽD susirin-kimą buvo pakviestas ir LŽS pirm. Rimgaudas Eilunavičius. Jis savo sveikinimo kal-boje palinkėjo draugijai dau-giau kaupti dėmesio nei į re-tėjancias gretas, o į esančių narių veiklos kokybę. Sveikin-tojas pakvietė kolegas bendra-darbiauti, dalyvauti LŽS semi-naruose, renginiuose, nes jų tikslas bendras abiem organi-zacijoms — žurnalistinis pro-fesionalumas.

„Žurnalistų žinių“ kovo mė-nesio numeryje taip pat rašo-ma, kad „Lietuvos aid“ dien-raščio bendrovės direktorius Algirdas Pilvelis, kovo 6 d. ta-pės ir vyriausiuoju redaktoriu-mi, savo veiklą pradėjo vizitu pas Lietuvos žydų bendruomenės veikėjus ir jos pirmi-ninko Simono Alperavičiaus atsiprašė už tame dienraštyje buvusių antisemitinių straips-nių seriją.

„Žurnalistų žinios“ turi 1,000 egz. tiražą. Jo adresas: Vilniaus g. 35/3, Vilnius 2800, Lietuva.

Ed. Šulaitis

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7180
MOBL. (773) 598-6285

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21

New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7030
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ

MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į
DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir
sąžiningai patarnauja nuo 1986 m.
Nuosavybių įkainavimas veltui.

Dirbanti moteris

išsinuomotų butą Bridgeport
rajone. Tel. 815-756-2047,
kviesti Raimondą.

Ryšių su Iškymu į Lietuvą,
skubiai be tarpininkų
parduodamas didelis, 2
miegamųjų „town house“ su
balais Palos Hills rajone.
\$130,000. Yra baseinas,
teniso kortai, miškas.
Tai puiki galimybė sutaupyti.
Tel. 708-974-3678.

Išnuomojamas namas su
garažu dviems mašinoms,
59 St. ir Homan.
Tel. 773-436-2352;
847-375-1697.

**Grožio salone „Elle Family
Hair Care“ dirba lietuvių kos-metologė-manikioristė Džina.**
Adresas: 4808 W. 83 St.,
Burbank, Tel. 708-499-0884.
Kitame salone —
10655 S. 80th Ave, Tinley Park,
dirba lietuvių kirpėja Sonata.
Tel. 708-444-2421.

Parduotuvę valymui reikalingi
darbuotojai. Gali kreiptis ir
šeima. Darbas Tennessee ir
Iliinois valstijoje. Atlyginimas
\$1,500 — \$1,800. Dokumentai ir
kalba nebūtini. Tel. 901-240-
5544 arba 901-830-7223.

CNA & HNA's & L/I Positions
Make a Difference Today!
Are you a compassionate caregiver?
Do you like providing quality care
to elderly?
Do you have a positive attitude?
Do you speak, read and write in
English?
If you have answered „Yes“, we
would like to hear from you.
Drivers license, a plus.
Call M/W/F, 9 am-4 pm,
847-486-1886.

Kelionių agentūrai
reikalinga darbuotoja su
patyrimu. Būtina anglų kalba.
Tel. 708-422-2244 dieną,
kviesti Aldoną.

VAIKAI IŠ 23 KAIMO
MOKYKLŲ

Almos Adamkienės labdaros
ir paramos fondas birželio 3 d.
Vilniuje surengė Tarptautinės
vaikų gynimo dienos šventę
moksleiviams.

Į šventę pakviesti vaikai iš
23 fondo remiamų kaimo mo-kyklų.

Pirmiausia mažieji Almos
Adamkienės labdaros ir para-mos fondo svečiai lankėsi Tai-komosios dailės muziejuje,
kur apžiūrėjo Lietuvos tūk-santmečio parodą „Krikščionybė Lietuvos mene“, paskui bu-vo supažindinti su Vilniaus paveiklų galerija.

Vaikai pietavo Da Antonio

restorane „Colosseum“.

Po pietų Nacionalinio dra-mos teatro saleje vyko konkur-sas „Žaidžiame naują Lietu-višką monopolį“. Šis žaidimas,
kuriame pavaizduotos Vil-niaus gatvės, yra pagamintas
Airijoje. (Elta)

Aktorė Olita Dautartaitė ir Los Angeles Dramos samborio pirm. Ema Dovydaitytė.

MIELOS ŠALIES VAIZDAI

Surengti fotoparodą savo lėšomis Lietuvoje – ne itin dažnas reiškinys, tačiau pasi-taiko. Vilniaus kino teatre „Vilnius“ (direktorius Vitas Kunkskas) surengta vilniečio fotomenininko Vytauto Milišausko meninės fotografijos paroda. Joje autorius rodė Danijos, Vokietijos, Anglijos, Kinijos, kur yra buvęs, ir, žinoma, savo mielos tėvynės vaizdus. Lietuvą autorius yra išvažinėjęs skersai ir išilgai, žino daug gražių upių, ežerų, miškų, architektūros paminklų, įdomių žmonių. Ypač įspūdingai atrodo krepšinin-kas Arvydas Sabonis gerbėjų

ir lietuviškos vėliavos fone; Dubravos stebuklas – meiliai suaugę žuolai ir pušis su gi-rininke Vilma Dambrauskaite šalia; pilotavimo asas Leonas Jonys Alytaus apylinkėse; šimtmetis dzukas Stanislo-vas Dingelis su anūke savo parapijės šventoriuje; Mari-jampolės miškų urėdas Kęstutis Bielskus ir t.t. Yra nuo-traukų su humoro gaida: „Greitoji pagalba“, „Bosas“, „2000-ieji Salininkuose“, „Santarvės žuolų sodintojai“. Daugelis šio autoriaus nuo-traukų buvo spausdintos kny-gose ir žurnaluose.

Gediminas Staugas

Meilės šokis.

Vytauto Milišausko nuotr.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

ŽIDINYS JAU NEBESPINDI

Prieš keletą savaitių „Draugė“ išspausdintas J. Lenkaitio straipsnis apie Kultūros židinio New York'e uždarymą (pagal straipsnio autorių – sugrąžinimą tikriesiems jo sa-vininkams, pranciškonams). Straipsnis nežinantiems gali sudaryti įspūdį, kad kažkokia pramušgalvių gauja nori pa-sisavinti Židinį, o pranciš-konai ginasi legaliom akcijom teisme. Akcentuojama nešva-ra ir įsibrovėlių nerūpestin-gumas.

Kilus nesantaikai tarp New Yorko lietuvių ir pranciškonų vienuolyno dėl Židinio, dr. Bilėnas apsiėmė atstovauti New Yorko lietuvių visuome-nei. Tačiau jis jau nebedaly-vauja, palūžus sveikatai. At-sakomybę perėmė Pranas Gvildys, kuris jau daug metų vadovauja New Yorko Atletų klubui, įkurtam beveik prieš šimtą metų.

Židinio komplekso statymo metu viena organizacijų, stip-riausiai finansiškai prisidėjusi, buvo New Yorko Atletų klubas, bet neatsiliko ir kitos organizacijos, pavieniai asmenys. Visi stengėsi ir au-kojo, galvodami, kad bus vi-siems, sutalpinsime didelę dalį mūsų veiklos patogioje vietoje. Taip ir buvo 25 metus. Židinyje vykusios renginių metu kalbėjo buvę ir busimi nepriklausomos Lietuvos pre-zidentai, ministrai, pra-našiausi išėivijos ir Lietuvos visuomenininkai, pasaulinio garso muzikai, solistai – neišmanoma visų išvardinti... Židinyje spindėjo ir niekas ne-

sitikėjo, kad kažkada kils klau-simas: kam priklauso Židiny? Visiems buvo aišku, kad čia mūsų visų namai – t.y. pranciškonų ir pasauliečių, tų, ku-rie statė, ir tų, kurie naudoja-si ar ateityje naudosis.

Deja, atėjo išsiskaidavimai: kas mano, kas tavo, kas mūsų... T. pranciškonų nusi-statymas eiti per teismus, įrodant, kad Židinio nuosavy-bė jiems priklauso, visus la-bai nuvylė. Kai buvo renkami pinigai, visi tikėjo: čia mūsų šaliai (pranciškonai), vie-nuoliai, tad patikimi, davė ne-turto įžadus... Niekam neatėjo į galvą, kad ateityje galėtų kil-ti tokie ginčai.

Šiandien, uždarius Židinį, t. pranciškonai laukia galutinio teismo sprendimo, kad galėtų Kultūros židinį parduoti. Židinio uždarymas yra didelis smūgis ir nuostolis New Yorko lietuviams ir lietuviškai veik-lai. Šeštadieninė mokykla, kurią lanko apie 40 mokinių, kitą rudenį turės susirasti naujas patalpas; NY Atletų klubas, kuriame labai reikšėsi jaunimas, atvykęs iš tėvynės, irgi ieško, kur prisiglausti; visi metiniai ir vienkartiniai renginiai liks tik prisimini-mai...

Jonas Kunca
Richmond Hill, NYJAUNIMO CENTRAS –
KOKIA JO ATEITIS?

Pranciškonams uždarius New York'e veikusį Kultūros židinį, lietuviai, gyvenantys Čikagoje ir jos apylinkėse, su-sirūpino Jaunimo centro liki-mu, nes jo pastatai yra nuo-

mojami iš tėvų jėgų ir ad-ministruojami pasauliečių su-darytos valdybos narių. Šių pastatų valdymui ir tvarky-mui buvo išrinkta taryba ir valdyba iš sukvietusių visuo-menės asmenų. Ši taryba ir valdyba Jaunimo centrą valdo jau per 43 metus.

Atsikūrus Jėzuitų ordinui Lietuvoje, kilo klausimas, ar jie (jėzuitai) neparduos visų turimų pastatų (vienuolyno ir Jaunimo centro) ir išvažiuos į Lietuvą?

Jaunimo centro likimas la-bai rūpi lietuvių visuomenei, nes čia per 43 metus vyko lie-tuviška veikla ir tik šių pas-tatų dėka daug jaunimo išli-ko veikliais lietuviiais. „Drau-go“ dienraštįje šiuo klausimu pasisakė Apolonija Steponavi-cienė, Antanas P. Augaitis ir Virginija Mockapetrienė, iš-keldami mintį, kad lietuvių visuomenė nupirktų Jaunimo centro pastatus iš Jėzuitų ordi-no, įsteigus šio centro pirki-mui fondą. Patarimai ir min-tys yra labai pagirtinos, bet ar įgyvendinamos? Klausimas, kas tokį fondą turėtų pradėti organizuoti, kad sukeltų bent vieną milijoną dolerių pastatų pirkimui, turint omenyje su-mažėjusį pirmosios ir antro-sios emigracijos lietuvių skai-čių, o naujosios bangos tau-tiečiai dar nėra pajėgūs prisidėti stambesnėmis aukomis.

Jaunimo centro taryba ir valdyba palaiko ryšį ir daro pasitarimus su jėzuitų provin-cijolu kun. Antanu Saulaičiu, keldama klausimus apie Jaunimo centro ateitį, jo parda-vimą. Kun. A. Saulaitis pasi-kalbėjimuose visada užtikri-na, kad jėzuitai nemano par-duoti šių pastatų, kol jie bus reikalingi lietuvių visuomenei ir patys pajėgs išsilaikyti be jėzuitų paramos. Ypač svarbu dabar, kada yra atvykusi nau-ja lietuvių banga. Kun. A. Saulaitis pakartotinai pabrė-žė, kad Jaunimo centras turi dėti pastangas pritraukti nau-jus atvykėlius ir organizuoti piniginis vėjus. Kad užtik-rinimas nebūtų pakeistas Jaunimo centro nenaudai, lie-tuvių visuomenė turi remti visas Jaunimo centro tarybos ir val-dybos dedamas pastangas tel-kiant lėšas. Kviečiame naudo-tis visomis JC patalpomis įvairiems renginiams, daly-vauti ruošiamuose renginio-uose ir paremti aukomis.

Reikia tikėti duotais užtik-rinimais, kad Jaunimo centras nebus parduotas ir tėvai jė-zuitai laikysis duoto pažado, kad kol šis lietuviškas išlai-kymo centras pajėgs išsilaiky-ti ir bus naudojamas lietuvių visuomenės, galime būti ra-mūs.

Tad remkime šį, pasauliečių administruojamą, Jaunimo centrą, aukodami savo inauš, prisidedami darbu ir ruoš-

dami parengimus savuose na-muose, neieškodami svetimų. Ankstyvesnioji ir dabartinė Jaunimo centro taryba bei val-dyba atlieka administravimą, neimdama jokio užmokesčio, skirdama daug asmeniško lai-ko centro gerovei. Iškilus ne-aiškumams, kviečiame kreip-tis į tarybos pirmininką Vac-lovą Momkų arba į valdybos pirmininkę Mildą Satiene.

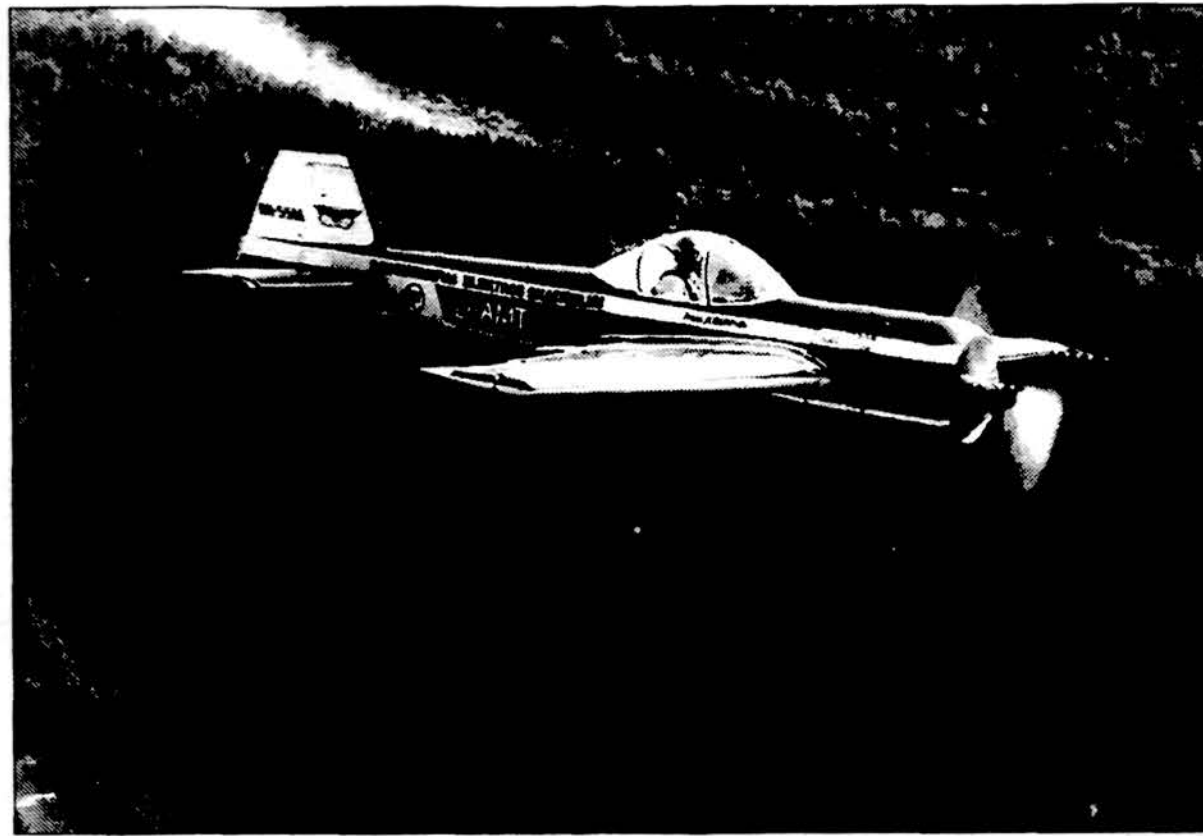
Antanas Paužuolis
tarybos ir valdybos narys
Chicago, IL
„DRAUGUT“ APIE
DRAUGUS

Praleidusi mėnesį Jungtinė-se Amerikos Valstijose, su džiaugsmu noriu parašyti „Draugui“ apie draugus. Šiais metais mielių bičiulių iniciaty-va ir nuosirdžiu kvietimu, mėnesį laiko praleidome sve-tinguose gydytojų Sigitos ir Audriaus Pliopliū namuose. Nugalėdami savo brangaus laiko, jie visą dėmesį skyrė mums, supažindindami su Či-kaga, sudarydami sąlygas pro-fesiniam tobulėjimui. Šios ke-lionės metu vėl susitikome se-nus medicinos studijų metų draugus – Sigitą Plioplienę ir Audrių Brėdikį. Buvo netikėta ir smagu, kad abiejų studijų draugų keliai susitiko šiame daugiamilijoniniame mieste. Mums abiem su vyru likimas lėmė darbą pradėti Prienų ligoninėje, kurioje gydytojais dirbame nuo pat studijų baigi-mo iki šiol.

Draugystės didingumas yra bendravimo džiaugsmas, dva-siniame įkvėpime, kuris tarp mūsų tęsiasi daugiau kaip dvidešimt metų. Visų mūsų keliai susitiko 1979 m., kai dr. Sigita Plioplienė, dr. Audrius Brėdikis ir mes abu su vyru tapome Kauno Medicinos ins-tituto studentais. Kartu lan-kėme paskaitas, atlikome praktikos darbus ligoninėse, džiaugėmės gerai išlaikytais egzaminais.

Su Sigita draugystė nenu-truko, jai tęsiant mokslus Vil-niaus universiteto Medicinos fakultete. Mūsų susitikimai tapo retesni, bet tokie pat nuosirdūs ir laukiami. Su Audriumi kartu praleidome penkerius studijų metus. Jis visuomet buvo reiklus sau, santūrus ir paprastas. Jis mus konsultuodavo kardiologijos, elektrofiziologijos ir kardiochi-rurgijos klausimais. Šiose sri-tyse, net ir būdamas studentu, jis žinojo labai daug.

Baigę medicinos studijas, kiekvienas turėjome savo gy-venimo kelią, dirbome pamėg-tą darbą įvairiuose Lietuvos miestuose. Su Sigita ryšiai niekuomet nenutrūko. Buvo-me kartu laimingomis ir sun-kiomis gyvenimo akimirkomis. Ji buvo šalia savo nuosir-džiū patarimu, padrasinantiū melynų akių žvilgsniu. Sigita

Pilotuoja Leonas Jonys.

V. Milišausko nuotrauka

toliau sėkmingai tęsė medicinos studijas ir gydytojo darbą Čikagoje. Mūsų bendravimo brandumą sustiprino jos vyro dr. Audriaus Pliopliū profesinė ir gyvenimiška patirtis. Daly-vaudami tarptautiniuose pro-jektuose, jie priėmė ir globojo ne vieną, iš Lietuvos atvykusį, gydytoją ir dalijosi medicinine literatūra, siųsdami ją į Lie-tuvą.

Dr. Audrius Brėdikis taip pat toliau sėkmingai tęsė me-dicinos studijas ir darbą JAV. Norėtume jam padėkoti už su-teiktą galimybę pamatyti Loy-ola universitetą kardiologijos klinikos darbu.

Viešnagės metu susipažino-me ir su dr. Audriumi Duma-šiumi, kuris sužavėjo savo profesionalumu, meile ir entu-ziaistingu pasiaukojimu dar-bui. Dėkojame jam už nuosir-džių priėmimą Rush universi-tete, kardiologinės echoskopijos laboratorijoje.

Ačiū jiems visiems. Smagu buvo matyti artimą ir nuosir-džių tautiečių bendradarbiavi-mą profesinėje veikloje. Gyve-nime reikia turėti nors vieną draugą, kuris mumis tiki, net ir tada, kai patys saviu jau nebetikime. Užtenka išgirsti draugo gerą žodį ir viltys su-grįžta. Savo vaikams mes vi-suomet galėsime pasakyti – mes turime tikrų draugų.

Gydytojai Rasa ir Artūras
Ivanauskai

PATAISYMAS

Norėčiau pataisyti klaidą, kurią pastebėjau Virginijos Paplauskienės rašiny „Vardas lietuviško žodžio“ apie Stepą Zbarską, šeštadienio, birželio 9 d. laidoj. Rašoma, kad jis iš-vertė į lietuvių kalbą Guy de Maupassant romaną „Dažytas vualis“. Bet to romano – „The painted veil“ liet. „Dažytas vualis“ autorius yra anglų rašytojas W. Somerset Maugham, o ne Guy de Maupassant. Ver-tėjas Stepas Zbarskas. Ką tik perskaiciuotą knygą.

Dana Stankaitytė
Oak Lawn, IL

DAR DĖL „TĖVE MŪSŲ“

Perskaiciusi kun. dr. Euge-nijaus Gerulio laišką „Drau-gė“, 2001 m. birželio 1 d., dėl „Tėve mūsų“, pastebėjau, kad laiške yra netikslumų. Jame rašoma, kad visi Šv. Rašto vertėjai, nepaisant, kokios ti-

kybos jie būtų, Viešpaties mal-dos žodžius visi vertia vieno-dai: „Ir nevesk mūsų į pagun-dą“. Iš tikrųjų taip nėra. Ir tas minimas jo laiške dabartinio kard. Audrio Bačkio su „Imp-riatur“ užtvirtintas tekstas nurodytose eilutėse tiek Mato (6,13), tiek ir Luko (11, 4) evangelijose yra: „Ir neleisk mūsų gundyti“ (žr. „Šventasis Raštas“, išleistas Lietuvos ka-talikių Vyskupų konferencijos 1998 m., 1,570 ir 1,652 psl.). Tad nėra jokio „disonanso“ tarp mišiolio ir Šv. Rašto ver-timų ir nėra jokio reikalo, ta-riant kun. dr. E. Gerulio žo-džiais, „šių disharmonijų už-baigti“.

Vertimas „Ir neleisk mūsų gundyti“ lietuvių kalboje yra ne tik mišiole, ir kaip čia nu-rodyta, ir katalikiškame viso Švento Rašto leidinyje, bet ir neekališkiame viso Šventojo Rašto vertime, atliktame Al-fredo Vėliaus ir išleistame 1988 m. Brookfield, Illinois. Tenai irgi vertinama tiek Mato 6, 13, tiek ir Luko 13, 4: „Ir neleisk mūsų gundyti“.

Tokia patia prasme „ir ne-leisk mūsų gundyti“ yra ver-timų ir kitose kalbose, pvz., italų, ispanų, anglų. Iš angli-kų čia galima paminėti katali-kišką vadinamą „The Jerusa-lem Bible“ ir protestantišką „Contemporary Bible Version“ vertimus.

Džugu yra tai, kad ir mes lietuvių išdrįsime išversti sunkiau suprantamus žodžius suprantamiau, tuo pašalinti ilgo šių žodžių aiškinimo rei-ka. Dievas, mūsų tiesa ir

meilė, negali mūsų vesti į pa-gundą. Tai labai stropiai atlie-ka piktą dvasia. Kristus kal-bėjo aramėjų kalba, o Kristaus žodžiai buvo užrašyti graikų kalba. Tuo būdu ir galėjo atsi-rasti kiek skirtingos prasmės žodžių panaudojimas. Tad da-bar galima panaudoti žodžius, kurie tiksliau išreiškia tikrąją prasmę.

Taip pat reikia pažymėti, kad prel. Ladas Tulaba gyve-no ir tebegyvena Romoje, Itali-joje. Vatikane jis niekad negy-veno.

Valerija Kasulaitytė
Žadeikienė
Oak Lawn, IL

* Festivalyje „Baltų die-nos“, kuris buvo surengtas Stokholme, labai gražiai Lie-tuvai atstovavo Petras Ge-niušas ir M. K. Čiurlionio kvartetas. Viena garsiausių Nybrokajen salė, kurioje vyko koncertas, sutraukė labai daug klausytojų, tarp jų buvo Stokholmo meras, oficialus Riksdago asmenys, taip pat Japonijos, Vokietijos, Ispani-jos, Belgijos, Danijos, Lenki-jos, Maroko ir kt. šalių amba-sadoriai. „Iki šiol nesu gir-dėjusi nė vieno genialaus mu-zikanto, taip nuostabiai gro-jancio Šubertą“, – sakė apie P. Geniušo grojimą nacionalinio Švedijos radijo redaktorė ir laidos „Kulturnytt“ vedėja Maarja Talgre. Rikskoncerto vadovybė pareiškė, kad bend-radarbiavimas su Lietuvos muzikos kolektyvais ir ataki-rais atlikėjais bus pratęstas. (Elta)

A. † A.
LAIMA ŠILINGAITĖ
VANS AUSKINĖ

Mirė 2001 m. birželio 6 d., sulaukusi beveik 89 metų. Velionė buvo pašarvota 2001 m. birželio 10 d. Petkus Marquette laidojimo namuose, W. 71 St., Chicago, IL.

Visa mūsų šeima – vyras Mykolas-Michael, dukros Rymantė Šimaitis, Svaja Worthington, sūnus Ramonas giliai, giliai liūdime netekus mūsų taip mylimos – mylimiausios Mamytės, Motutės (Babytės, Babos).

Labai liūdi dešimt anūkų: Gytis, Vytis, Daiva, Gajus, Aras, Vanessa, Manty, Nora, Gaja, Aidis ir dešimt proanūkų, iš kurių jauniausioji Emilija. Nulūdę liko ir seserys: Galinda Amerikoje, Dangulė Radzevičienė Kanadoje, Saulėnė Pušėdienė, Ruonė Kubilienė ir Vingra Rupinskienė Australijoje.

A. A. Laima buvo sesuo a. a. Daivos. Mamyte, esi „neužmirštamoji“ ir mes su Tavimi visados.

Ateityje Laimos palaikai bus palaidoti Lietuvoje, Ilguvos kapinėse, Šakių rajone, kur ilsisi jos tėvai ir kiti artimieji.

Liūdinti šeima.

Pranešimas spaudai

A. † A.

3 pėstininkų pulko leitenantas

ANTANAS PETRULIS

mirė 2001 m. birželio 7 d. Seattle, WA. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Velionis buvo mylintis vyras, pavyzdingas tėvas ir susipratęs lietuvis. Paliko žmoną Verutę, sūnų Jurgį Kastytį su žmona Mary, sūnų Joną Ramūną su žmona Mithelle, dukrą Mariją Jaratę Strickland su vyru Scott bei penkis anūkus.

Šv. Mišios buvo atlaikytos Šv. Jono bažnyčioje Seattle, WA, ir Šv. Povilo bažnyčioje Danville, IL. A. A. Antanas palaidotas Šv. Petro ir Povilo lietuvių kapinėse Westville. Prašome draugus pasimelsti už jo kilnią sielą. Tegul jis ilsisi ramybėje.

Liūdinti šeima.

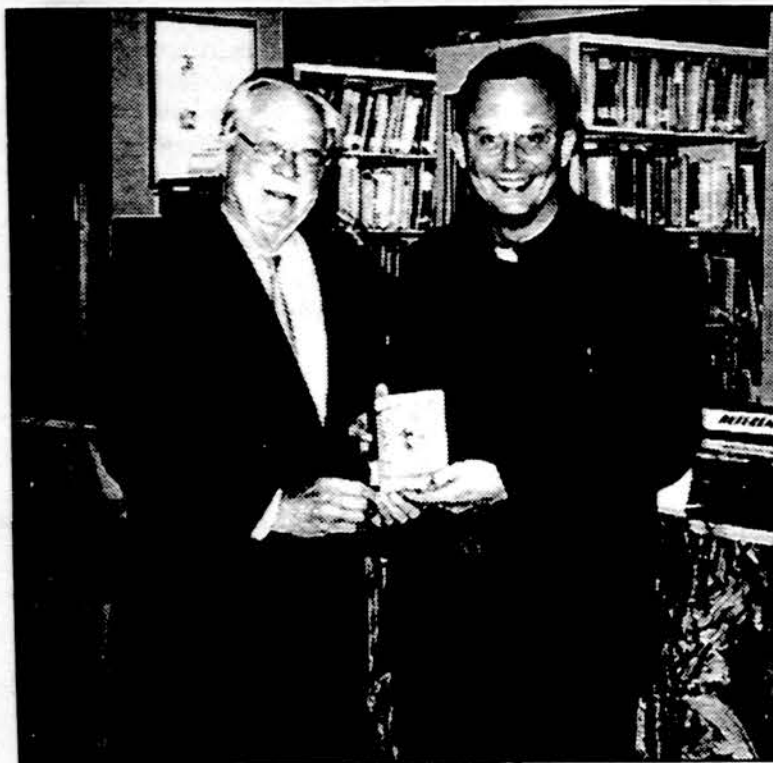
Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 93 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentas Stanley Balzekas jaunesnysis (kairėje) ir Kražių klebonas Alionidas Budrius muziejuje.

KRAŽIAMS – BALZEKO MUZIEJAUS DOVANA

Kražių klebonas Alionidas Budrius, besirūpindamas parapijos reikalais, atvyko į Čikagą. Čia užsukęs į Balzeko lietuvių kultūros muziejų, pastebėjo muziejaus ekspozicijoje keletą knygų apie Kražius, kurių ir patys kražiščiai neturi ir kurios būtų vertinga steigiamojo Kražių muziejaus dalis. Balzeko lietuvių kultūros muziejus padovanojo būsimajam Kražių muziejui knygos „Kražių skerdynė ir jos pasekmės. Paminklas dėl Kražiečių nuo Amerikos Lietuvių“, išleistas Čikagoje XX amžiaus pradžioje, kopiją ir knygas „Keletas raštų apie Kražių atsitikimą“, kurią išleido Dom. Butkėraitis Tilžėje 1895 metais, bei knygą „Kražiai“, redaguotą Prano Razminio Čikagoje 1983 metais.

Birželio 16 d., šeštadienį, nuo 1 iki 3 val.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje (6500 S. Pulaski Rd.), vyks 35-ųjų muziejaus ikūrimo metinių šventė, kurioje dalyvaus Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas ir jį lydintys Lietuvos LNK žurnalistai Edmundas Jakilaitis bei Vilma Anusaitė.

Tauragės lietuvių klubo pusmetinis narių susirinkimas šauktinis birželio 17 d., sekmadienį, 1 val.p.p. Šaulių rinktinės namuose. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

45-oji Lietuviškų studijų savaitė, rengiama Lietuvių fronto bičiulių, šią vasarą Dainavos stovyklavietėje vyks rugpjūčio 19-26 d. Norintys dalyvauti prašomi registruotis kreipdamiesi į Marytę Petrušienę adresu 37668 N. Laurel Pk. Dr., Livonia, MI 48152; tel. 734-953-9182.

Anglijos lietuvių klubo gegužinė, turėjusi vykti birželio 24 d. Šaulių namuose, atšaukiama iki vėlesnio laiko.

Cepelinų pietūs, kuriuos ruošia BALFas, vyks šį sekmadienį, birželio 17 d., po lietuviškųjų šv. Mišių šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Atvykite pasivašinti, pabendrauti ir tuo pačiu paremti lietuviškąją labdaros organizaciją.

Rosemont (AllState arena, 6920 N. Mannheim Rd., Rosemont, IL 60018) birželio 17 d., sekmadienį, 4:30 val.p.p. vyks DePaul universiteto komercijos kolegijos diplomų įteikimas – garbės daktaro vardo suteikimas Lietuvos prezidentui Vladimirui Adamkui. Įėjimas į šią iškilmingą ceremoniją laisvas, taigi visi norintys gali dalyvauti.

Iš arti ir toli

LIETUVIŲ STIPENDIJA AUSTRALIJOJE

Algimantas Tashūnas, „Lithuanian Papers“ redaktorius, praneša, kad šiemet Lietuvos stipendiją (Lithuanian Honour Scholarship, 5,000 Australijos dolerių arba apie 2,600 JAV dol.) Tasmanijos universitete laimėjo ketvirtosios kurso istorijos studentė Kathleen Flanagan. Ji, jau anksčiau laimėjusi įvairių prizų ir premijų, dabar rašys disertaciją apie lietuvių tautinę samonę.

Jau nuo 1996 metų ši Lietuvos stipendija kasmet skiriama geriausia Tasmanijos universiteto ketvirtųjų metų (Honours) studentui, rašančiam disertaciją apie Lietuvą arba lietuvius. Tai – vienintelė su Lietuva susijusi stipendija visoje Australijoje. Kandidatai turi atitikti aukštus akademinio reikalavimus. Jei kuriais nors metais tokių kandidatų nėra, stipendija neskiriama.

Atrodo, kad ateinančiais, 2002 metais, stipendiją bus paskirta paskutinį kartą, nes tada išsibaigs pinigai, ligšiol surinkti iš Australijos lietuvių. Lietuvių stipendijos finansus ir laimėtojų atranką tvarko Tasmanijos universitetas. Visas aukas, atsiųstas lietuvių stipendijai, Australijos gyventojai gali nuskaičiuoti nuo valstybinių mokesčių. Čekiai rašomi šiuo vardu: Tasmania University Foundation Trust. Aukos siunčiamos šiuo adresu: Tasmania University Foundation Inc., GPO Box 252 – 11, Hobart, Tas. 7001, Australia. Reikia būtinai pažymėti, kad auka yra skiriama Lietuvos stipendijai, t. y., Donation for Lithuanian Honours Scholarship.

Tasmanijos universitetas yra ketvirtas pagal senumą universitetas Australijoje, jame mokosi daugiau kaip 12,000 studentų.

Susitikimas pas Algimantą Kežį Čikagoje viešintis Lietuvos ambasadorius Vasingtone Vygaudas Ušackas ir žurnalistai iš Lietuvos birželio 17 d., sekmadienį, apie 1 val. p.p. Algimanto Kežio galerijoje (4317 S. Wisconsin Avenue, Stickney, IL 60402; tel. 708-749-0888) susitiks su Čikagos lietuviu. Bus ir vaishės.

Iš arti ir toli

„RŪTOS“ ANSAMBLIO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

2002 metų gegužės mėnesį Kearny mieste, New Jersey, planuojamas visų buvusių New Jersey „Rutos“ ansamblio narių suvažiavimas. Šis ansamblis buvo įsteigtas a. a. dr. Jokūbo Stuko kaip „Lietuvos atsiminimų“ radijo programų dalis.

Suvažiavimo rengimo komitetas, kurį sudaro Valentinas Melinis, Viola Skrapata ir Loretta Stukas, norėtų surasti ir pakviesti visus buvusius „Rutos“ narius, choristus ir šokejus. Prašome savo pavardes ir adresus siųsti: Loretta Stukas, 234 Sunlit Drive, Watchung, NJ 07069-6225; tel. 908-753-5636. fax 908-753-9492; e-paštas stukiene@worldnet.att.net

„Draugo“ knygynėlyje

Prislaudo Lado Tulabos „Pasakymus lietuviškoje žiniasklaidoje išeivijoje“ (Aktualijos ir religinio turinio mintys) 2000 metais išleido „Draugo“ spaustuve. L. Tulaba dažnai rašė įvairiausiomis religinėmis, politinėmis temomis „Draugo“ dienraštyje, „Darbininke“, „Tėviškės žibuose“, „Tėviškės Aiduose“ (Australijoje), „Aiduose“, „Tėvynės sarge“, kalbėjosi su lietuvišką laikraščiu, radijo atstovais. Kai kurie platesnės apimties rašiniai buvo išleisti atskirais leidiniais ir du iš tokių spausdinių pateikiami naujojoje 395 psl. knygoje. Čia rašoma apie lietuviškąją išeiviją, išeivijos ir Lietuvos santykius, Katalikų Bažnyčios reikalus, spausdinamos kalbos, pasakytos per Vatikaną, Madridą, Toronto radiją, prisimenami 1941 m. birželio 14 d. trėmimai, apmąstomi Vatikano II susirinkimo nutarimai, Vyskupų sinodo svarstymai, paminimi tarptautinio gyvenimo reikalai. Kaina – 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol.

Dar turime tokių knygų:
J. Maceika „Lazūnai“ – 10 dol.;
M. Driuonas „Lelija ir liūtas. Kai karalius žlugdo Prancūziją“ – 12 dol.;
M. Cianchi „Leonardo“ – 13 dol.;
L. Skopinskaja „Let's keep talking“ – 7 dol.;
B. Dundulis „Lietuva Europos politikoje“ – 8 dol.;
A. Rabačiauskaitė, I. Korsakaitė „Lietuviški elementoriai“ – 45 dol.;
A. Rosinas „Lietuvių bendrinės kalbos įvardžiai“ – 6 dol.;
A. Armonas „Lietuvių chorai“ – 8 dol.;
Z. Zinkevičius „Lietuvių kalba naujaisiais laikais“ – 8 dol.;
Z. Zinkevičius „Lietuvių kalbos dialektologija“ – 8 dol.;
J. Jablonskis „Lietuvių kalbos gramatika“ – 12 dol.;
L. Kadzytė-Kuzaviene „Lietuvių kalbos uždaviniai ir žaidimai“ – 10 dol.;
R. Buivydienė „Lietuvių kalbos vedybų giminystės pavadinimai“ – 8 dol.;
P. Kninkaitė „Lietuvių kalbos žinynas“ – 20 dol.;
Prie kiekvienos knygos kainos prašome pridėti siuntimo mokesť – 3.95 dol. Jei užsisakote dvi ar daugiau knygų, tuomet kiekvienos knygos siuntimo mokesť padidėja 1 doleriu.

Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių remėjų susirinkimo dalyviai su sesele Danute.

NEKALTO PRASIDĖJIMO M. MARIJOS SESELIŲ RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Metinis seselių remėjų susirinkimas įvyko š. m. birželio 3 d. ir prasidėjo šv. Mišiomis šv. M. Marijos Gimimo baznyčioje. Jas atnašavo kun. Rimantas Gudelis.

Po Mišių remėjos ir remėjai rinkosi į parapijos salę. Priegeleis papuoštų stalų susėdusius remėjus pasveikino pirmininkė Juzė Ivašauskienė ir padėjo už atsilankymą į susirinkimą. Prieš vaišinančius kavutę, remėjų paruoštais užkandžiais ir Anų keptikų pyragais, kun. R. Gudelis sukalbėjo maldą. Sesele Danutė perskaitė Šiaurės provincijos vyresniosios seselės Paulės laišką. Ji pastebėjo, kad Čikagos ir jos apylinkių remėjų susirinkimas labai gražiai sutampa su Sekminių, šv. Dvasios švente. Dėl didelių nuotolių negalėdama dalyvauti seselė Paulė raštu dėkojo visiems už renginius, kuriais finansaiškai paremiama seselių veikla. Seseles nuolatine maldą prisimena gyvas narses, o mirusioms narėms meldžia Marijos globos ir užtarimo Amžinybėje.

Remėjų sekretorė Valerija Čepaitienė perskaitė 2001 m. mirusiųjų narių pavardes: Albina Lietuvinkienė, Emilija Valantinienė, Ona Rūtenė, Gražina Budrytė. Sekretorė pakvietė kun. R. Gudelį vadovauti maldai už mirusias narses. Į remėjų būrelį įsirašė šios naujos narės: Barbara Normantas, Marytė Kinčius, Irena Šaulienė, Sofija Jelionienė, Marija Nalienė ir Danutė Zailskienė.

Po to kalbėjo rašytoja Stasė Petersonienė, prisimindama kun. Alfonso Lipniūną. Ji pastebėjo, kad apie šį šventą kunigą sunku viską išpasakoti per trumpą laiką. Kun. A. Lipniūnas gimė 1905 m. Panevėžio apskrityje, buvo tikras aukštaitis. Jis buvo ypatingas jaunimo globėjas, geras organizatorius. Įsteigė Laisvės fondą, pats išnešiodavo vargstantiems siuntinukus. Buvo garsus ir visų mėgiamas pamokslininkas. Į šv. Jono baznyčią Vilniuje susirinkdavo visi norintys išgirsti jo žodžių. Okupacijos metais jam buvo uždrausta skaityti pamokslus. Kai jo paklausė, kodėl jis nebekalba, jis atsakė, kad paukštelio sparneliai pakirsti ir čiulbėti užgn.

Stasė Petersonienė kalbėjo apie kunigą A. Lipniūną. Vinos nuotraukos – Reginos Jautokaitės

Kun. A. Lipniūnas 1943 m. buvo vokiečių areštuotas su vilniečių inteligentų grupe (tarp kurių buvo kun. S. Yla, B. Sruoga, P. Narutis) ir daug kitų. Visi jie buvo išvežti į Stutthofio koncentracijos stovyklą. Evakuacijos metu susirgęs šiltine, kunigas mirė. Stasė Petersonienė redagavo knygą, kurioje apie kun. A. Lipniūną parašė atsiminimus, kurie jį pažinojo ar su juo bendravo arba turėjo progos susitikti.

S. Petersonienė sakė, kad nors kun. A. Lipniūnas buvo šventas kunigas, tačiau jis nebuvo atitrūkęs nuo kasdieninio gyvenimo. Į jį žmonės kreipdavosi įvairiais klausimais. Kartą moteris paklausė, ar moteriai dera dažytis, ir kunigas atsakė, kad jos veidas labai išblyškęs, šaukte prašosi dažų.

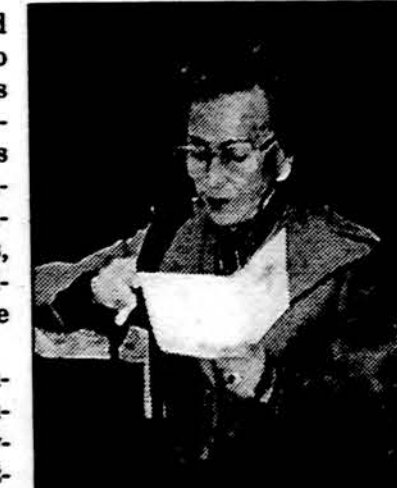
Gaila, kad kun. A. Lipniūnas iškeliavo į amžinybę, sulaukęs tik 40 metų. Jo gyvenimo liudinininkai nori užvesti jam kanonizacijos bylą. Dabar Panevėžyje yra įsteigtas kun. Alfonso Lipniūno centras.

Stasė Petersonienė baigė savo trumpą žodį, parašytą kun. S. Ylos prisiminimais. Jis rašė apie kun. A. Lipniūną taip: „Tu buvai toks kuklus ir nebark manęs iš tenai, kad aš į tavę galėčiau melstis“.

Po to išdėstė Aldona Ankenienė skaitė pranešimą apie izdo pajamas, išlaidas ir ba-

Sesele Danutė skaitė seselės Paulės laišką.

Susirinkimo dalyvius sveikino seselių remėjų pirmininkė Juzė Ivašauskienė.

lansą.

Vėliau vyko loterija, kurią labai energingai vedė Giedrė Čepaitytė. Vieni džiaugėsi laimėję, o kiti pavydėjo ne tik tiems, kurie laimėjo, bet dar ir tiems, kurie laimėjo po du ar net tris laimikius. Žinoma, tai buvo tikrai pokštas tam, kad susirinkę remėjai išskirstytų smagiai nusiteikę. Saulė Jautokaitė

sekmadienį, liepos 22 d.

Nek Pr. Marijos Seserų

vienuolyno sodyboje

PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos šv. MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas:

Kunigas Tomas Karanauskas
- naujas vienuolyno kapelionas

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
- Vėliau nuleidimas

4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

4:30 MALDOS VALANDĖLĖ - koplyčioje

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Vaikai ir tėvai, dalyvavę šeimų Mišiose Jaunimo centro koplyčioje, po to svečiavosi tėvų įrengtose svetainėse. Nerijaus Šmėrauskio nuotr.

2001 m. balandžio-gegužės mėn., pagerbdami mirusiųjų atminimą, „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukoję:

a.a. Auksės Kaufmanienės atm. (papild.): Society of Behavioral Medicine's Board of Directors, William ir Karen Lewis III - \$110. Iš viso \$3,537.

a.a. kun. Fabijono Kireilio atm.: Stasė Palekienė - \$50.

a.a. Vandos ir Antano Gruzdzijų atm.: Antanė Klirienė - \$20.

a.a. Ievos Deveikienės atm.: Vida Maleiškienė (šeimos vardu) - \$200.

a.a. Genovaitės Bielskus atm.: Dalia ir Martynas Trakis, dr. Žibutė Zaprackas, regina ir Rimantas Griškėlis, D.G. ir Vytas V. Miselis, Danguolė ir Pijus Bielskus, kiti artimieji, auksa pagerbė velionę - \$760.

a.a. kun. Juozo Kluonio atm.: Česlova Naumienė - \$15.

a.a. mamytės Onos Breimerienės atm.: Felix Breimeris - \$25.

a.a. Zenono Milūno atm.: po \$50 Janina Gaigalienė, Gražina ir Benediktas Matuikiai. Iš viso \$100.

a.a. Adolfo Jelionio atm.: Irena ir Stasys Ilgūnai - \$25.

a.a. Vytauto Apeikio atm.: Nelė Apeikienė - \$100.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuosirdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaidų viltis“ padeda negaluojuantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikutims.

„Lietuvos Vaidų viltis“, 2711 W. 71 st Street, Chicago, IL 60639.

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas - kiekvieną sekmadienį 7 v.r. Lietuvos laivų į Lietuvą išvyksta per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Harlem Ave. Tel. 800-772-S.Francisco, Chicago, IL 60632. 7624 arba 800-SPARNAI.